

M U N I

M E D

Nejvyšší úroveň mozkové činnosti II

Proč?

Člověk je individualita

Člověk je tvor společenský

You have to live with yourself

You have to die

You have to live with others

Psychologický konflikt

Existenciální otázky

Sociální konflikt

Philosophy of life is a personal philosophy, whose focus is **resolving the existential questions** about the human condition.

Wikipedia

Hodnoty

Filozofie

Collective consciousness or collective conscious is the **set of shared** beliefs, ideas and moral attitudes which operate as a **unifying force within society**.

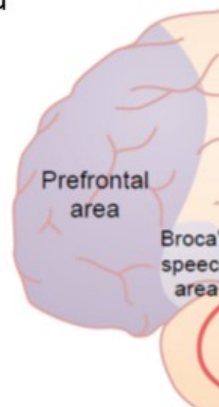
Wikipedia

Komplementární způsoby myšlení

Parieto-okcipito-temporální asociační oblast

Analytická funkce

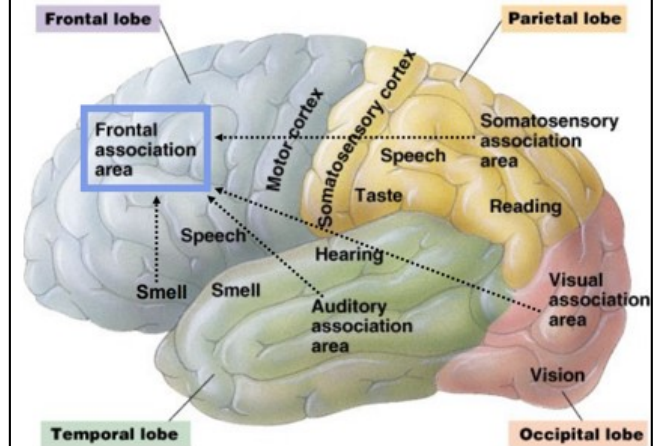
- Interpretace významu signálu z okolních oblastí
- Analýza vizuálně – akusticko – sensorických vztahů těla a okolí
- Pojmenování a kategorizace objektů
- Porozumění řeči
- Pozornost

Analýza Kategorizace

Frontální asociační oblasti

Exekutivní funkce

<https://www.slideshare.net/thelawofscience/cns-13256395>

Anticipace Očekávání

Limbický systém

Somatický nervový systém
Vstupy - převážně z vnějšího prostředí
Výstupy - kosterní sval

- Volní aktivita

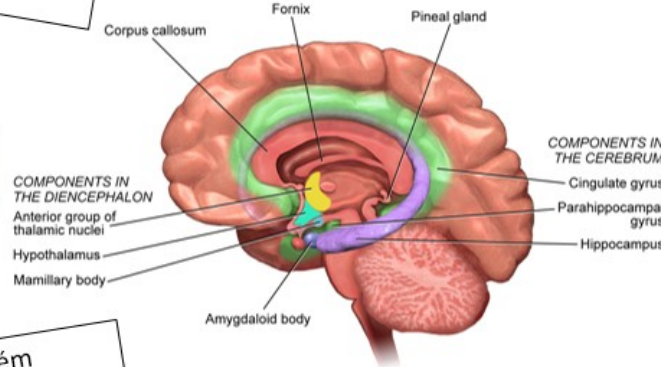
Limbický systém

Modulace

Kontrola

- Mimovolní aktivita

Autonomní nervový systém
Vstupy - převážně z vnitřního prostředí
Výstupy - hl. sval, srdce, žlázy

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/d/d1/Blausen_0614_LimbicSystem.png

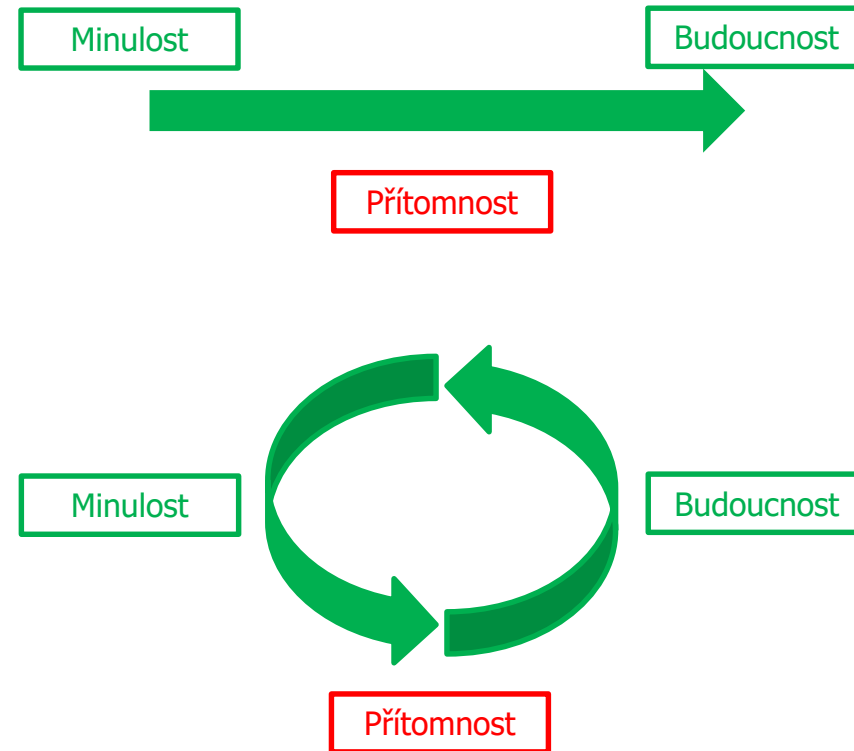
Drive

Mytologie a filozofie

- Všechny národy
- Jazyk a mytologie (a později kultura/filosofie) definují národy
 - Komunikační porozumění
 - Hodnotové porozumění
- Vysvětlení komplexních jevů
 - Pseudoracionální/ iracionální charakter
 - Protověda
 - Symbolický význam – výchovný charakter

Mytologie a filozofie

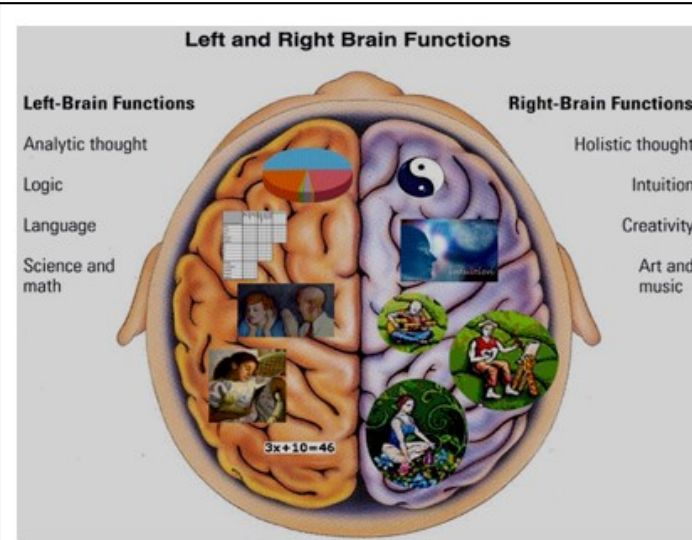
- Všechny národy
- Jazyk a mytologie (a později kultura/filozofie) definují národy
 - Komunikační porozumění
 - Hodnotové porozumění
- Vysvětlení komplexních jevů
 - Pseudoracionální/ iracionální charakter
 - Protověda
 - Symbolický význam – výchovný charakter
- Intuitivní chápání cykličnosti času
(Pojem cyklického času zaveden až Pythágorajci)
- Mýtus – Filozofie – Věda (August Comte)

Filozofie, věda a myšlení

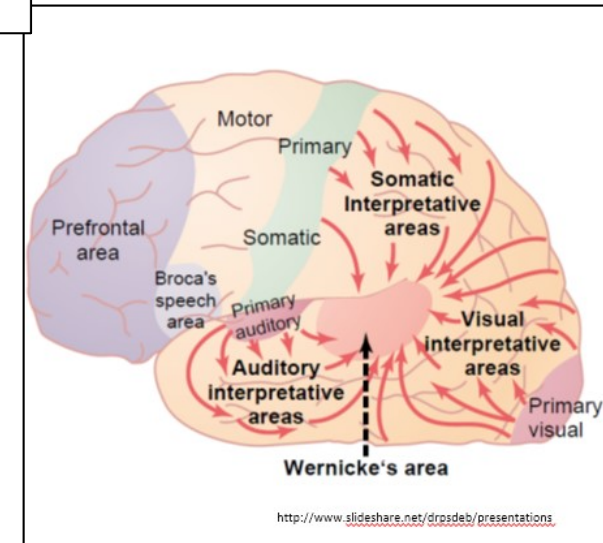
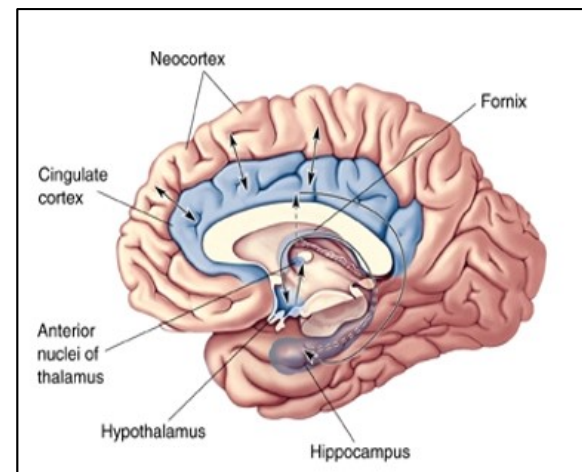
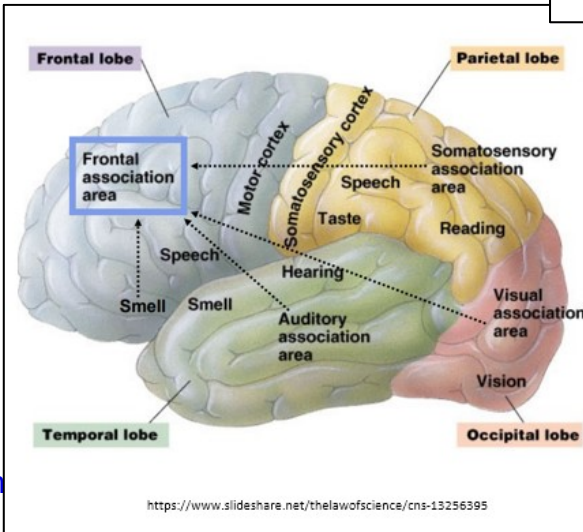
Racionální
X
Iracionální

Redukcionismu
X
Holismus

Kvalita
X
Kvantita

Dedukce
X
Indukce

Filozofie, věda a myšlení

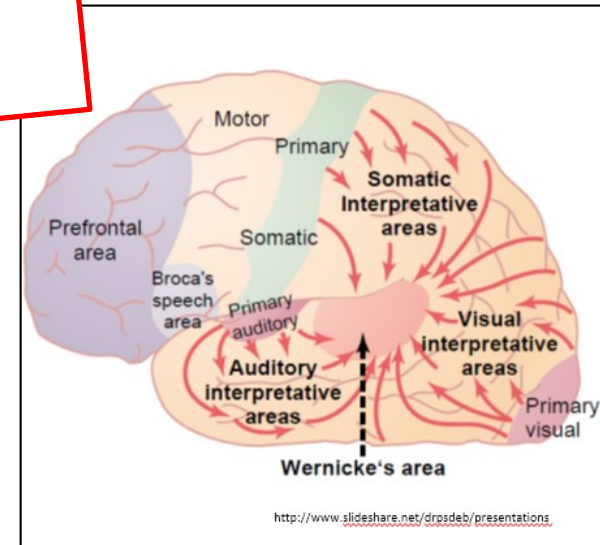
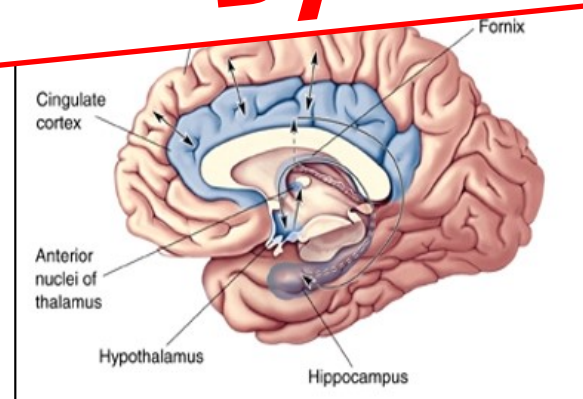
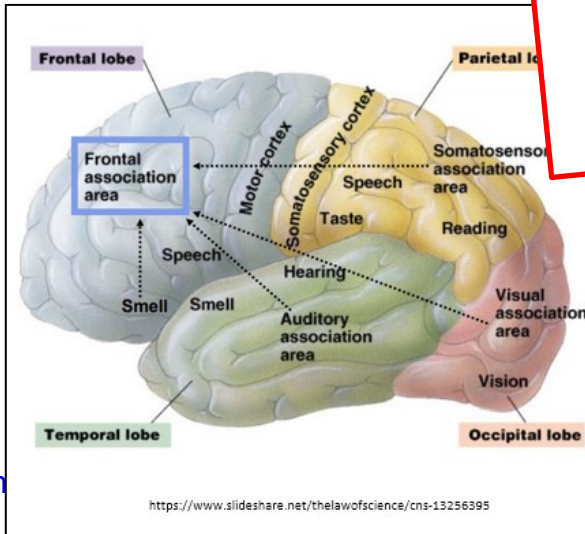
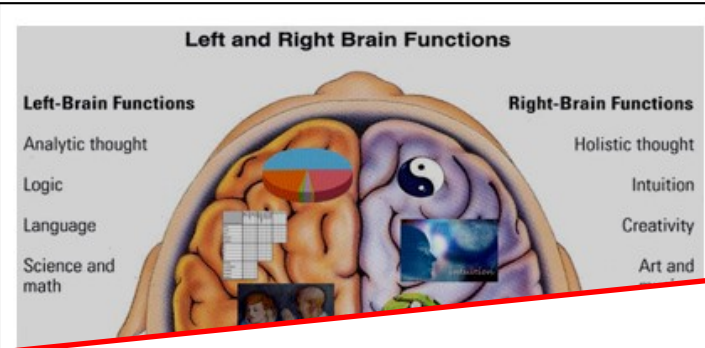
Racionální
X
Iracionální

Redukcionismu
X
Holismus

Jsoucno
X
Bytí

Kvalita
X
Kvantita

Dedukce
X
Indukce

Etapy antické filozofie

- Kosmologická filozofie
 - Hledání prazdroje (sjednocujícího principu)
 - Před Sokratovská filozofie
- Antropologická filozofie
 - Orientace na člověka, společnost a poznání
 - Sofisté, Sókratés
- Systematická filozofie
 - Tvorba univerzálních systémů
 - Platón, Aristotelés
- Helénistická filozofie
 - Hledání smyslu lidské existence
 - Stoicismus, epikureismus, skepticizmus...

<https://www.britannica.com/media/full/topic/244231/54571>

Milétská „škola“

- Hledání prapodstaty/pralátky (arché)

<https://www.britannica.com/media/full/topic/244231/54571>

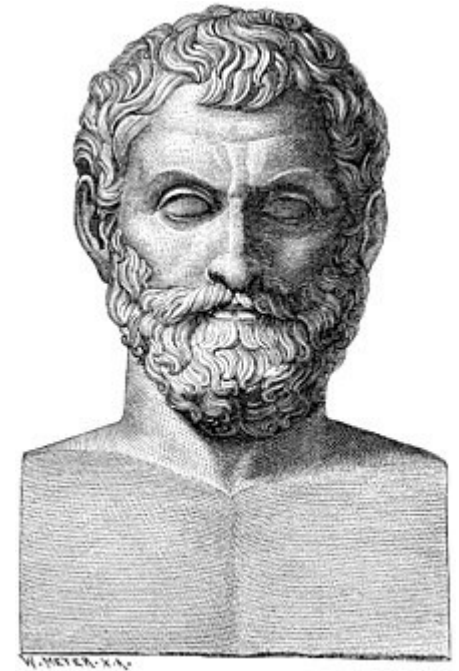
Thalés z Milétu

(asi 624 – 548 př.n.l.)

- První filosof, politik, geometr, astronom
- Změřil výšku pyramid na základě vrženého stínu
- Předpověděl datum zatmění Slunce
- ✓ „vše má stejný základ, ale různou formu“
- ✓ Pralátka – voda (možná inspirován vlnobitím)

<https://www.ephotozine.com/article/how-to-photograph-stormy-seas-15558>

https://en.wikipedia.org/wiki/Thales_of_Miletus

Anaximandros z Milétu

(asi 610 – 546 př.n.l)

- Měření úhlových vzdáleností
 - Sluneční hodiny se svislou tyčí
 - Nebeský glóbus
 - Mapa světa
-
- ✓ Pralátka – apeiron (neohraničeno, nekonečno)
 - ✓ „věci povstávají z apeira procesem separace a zase zanikají“ - vývoj

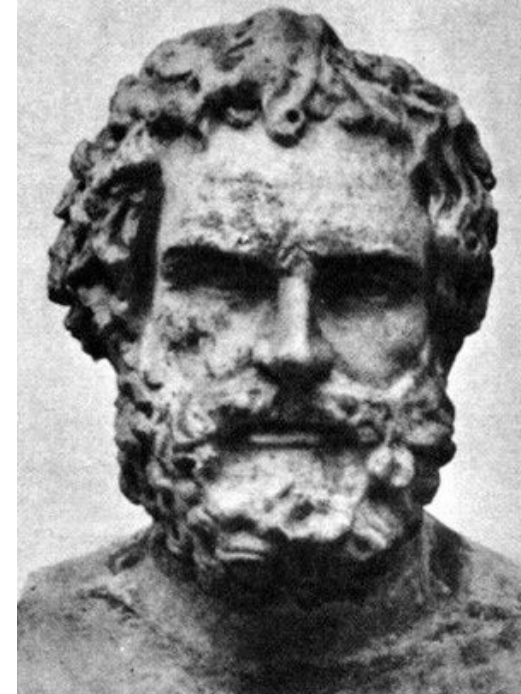

<https://www.aldebaran.cz/famous/people/Anaximandros.php>

Anaximenes z Milétu

(cca. 585-528 př.n.l.)

- ✓ Pralátka – (nekonečný) vzduch (apeiros aer)
- ✓ Zahušťováním vzniká voda a kámen
- ✓ Zředováním vzniká oheň

<https://cz.pinterest.com/pin/567664728022494813/?lp=true>

Milétská „škola“

- Hledání prapodstaty/pralátky (arche)
- Racionální myšlení
 - ✓ Princip dnešní vědy
- Redukcionismus
 - ✓ Zjednodušení na jednu prapodstatu/pralátku (monismus)
 - ✓ Princip dnešní vědy (modelování)
 - ✓ Opak redukcionismu je holismus, který není možné pojmut racionálně a je nutné použít intuitivní vhled (neracionální postup)

Pythagoreici

- Filosofická škola působící v Krotónu
- Hledání matematických vztahů řádu/harmonie

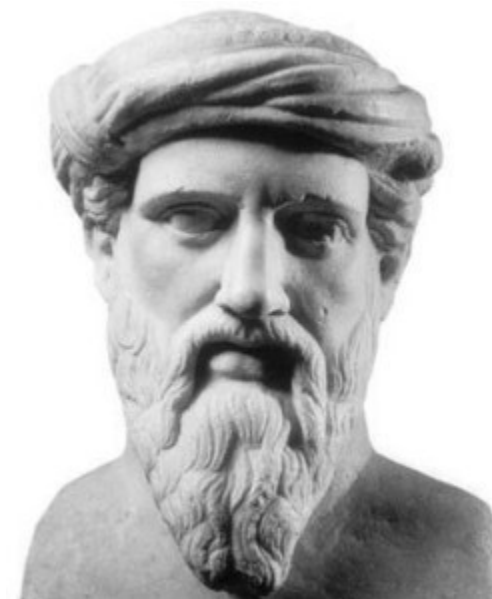

<https://www.britannica.com/media/full/topic/244231/54571>

Pythagoras

(cca. 570-495 př.n.l.)

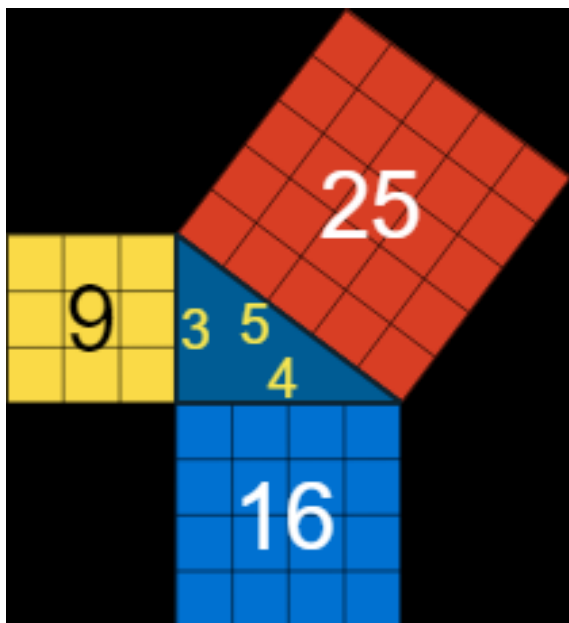
- Zakladatel filosofické školy
- Učení mělo prvky mystiky až charakter náboženské sekty
- ✓ Zavedl dnešní význam pojmů theoria, logos, kosmos a další

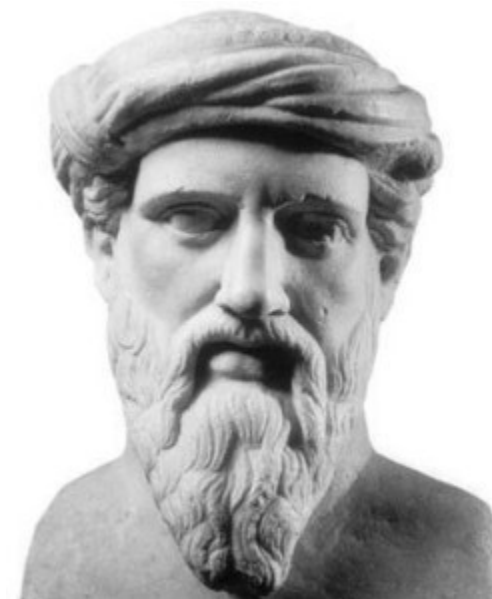
<https://www.goodreads.com/photo/author/203707.Pythagoras>

Pythagoras

(cca. 570-495 př.n.l.)

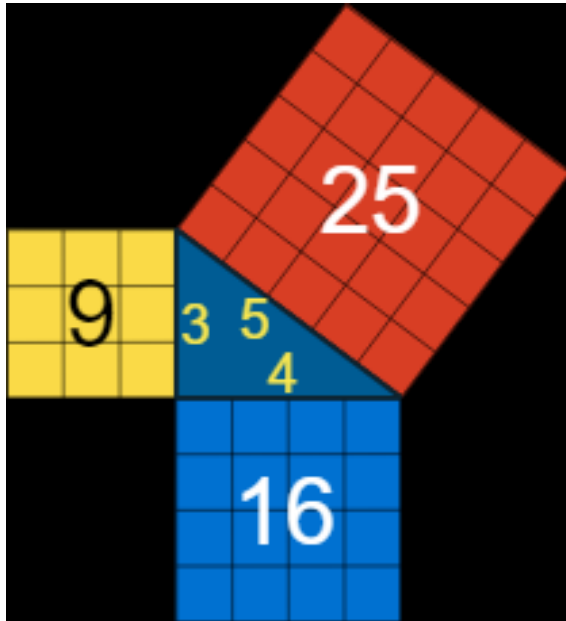
<https://www.mathsisfun.com/pythagoras.html>

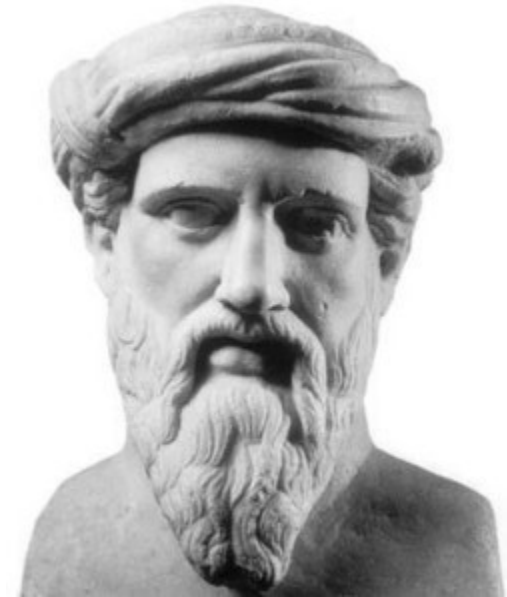
<https://www.goodreads.com/photo/author/203707.Pythagoras>

Pythagoras

(cca. 570-495 př.n.l.)

<https://www.mathsisfun.com/pythagoras.html>

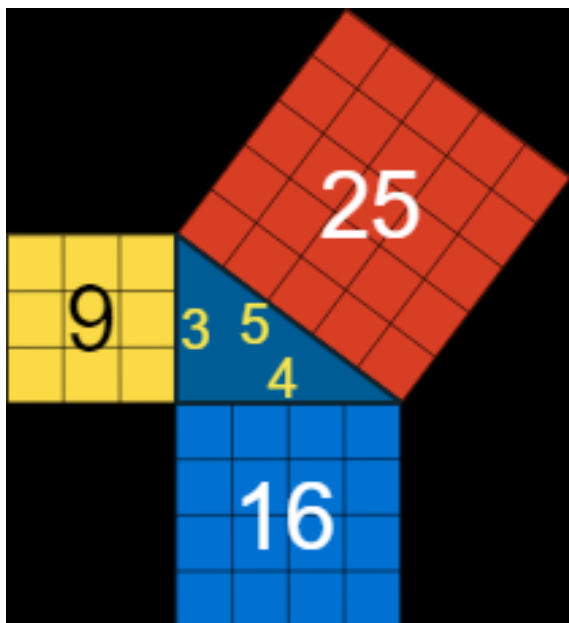
<https://www.goodreads.com/photo/author/203707.Pythagoras>

Filozofický význam Pythagorovy věty

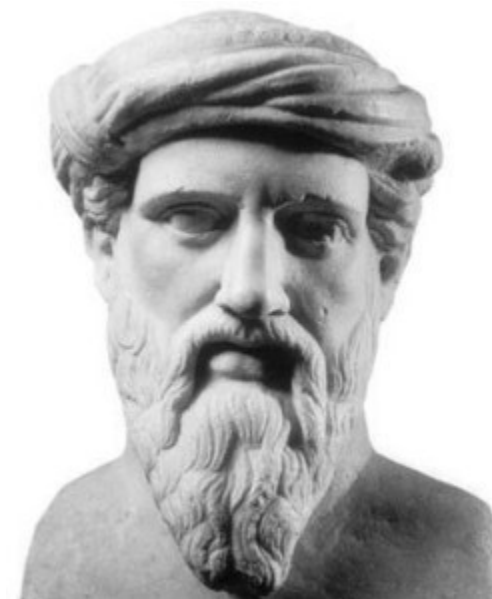
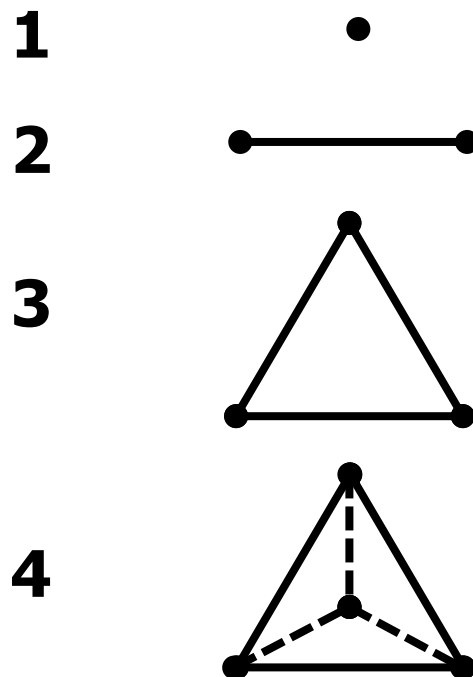
Na vyšší úrovni můžeme vidět vztahy, které nemůžeme vidět na nižší úrovni

Pythagoras

(cca. 570-495 př.n.l.)

<https://www.mathsisfun.com/pythagoras.html>

<https://www.goodreads.com/photo/author/203707.Pythagoras>

Filozofický význam Pythagorovy věty

Na vyšší úrovni můžeme vidět vztahy, které nemůžeme vidět na nižší úrovni

Pythagoreici

✓ Abstraktní myšlení

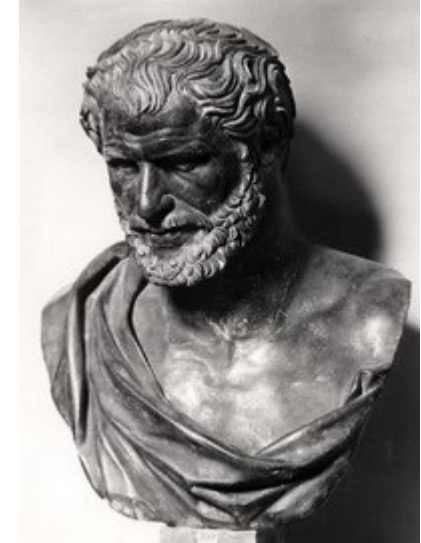
✓ Holistický přístup

Hérakleitos z Efesu

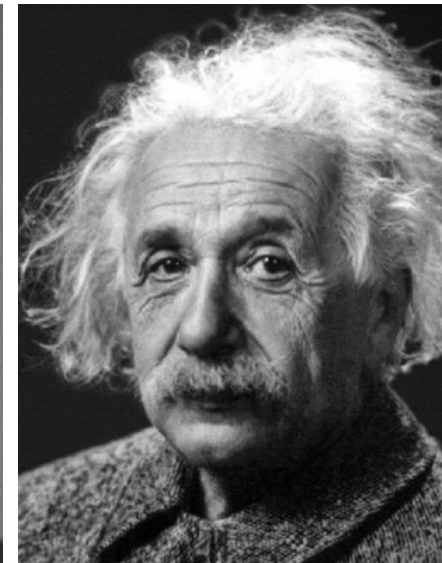
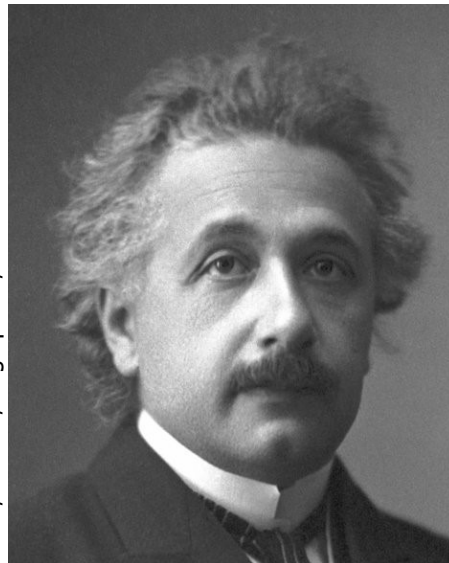
(cca. 540 - 480 př.n.l.)

- Dynamický přístup
 - Vše podléhá změně
 - ✓ Neexistují statické věci
 - Pralátka – oheň
 - ✓ Podléhá změně a mění věci
 - Dynamismus není chaos, má řád (logos)
- Dynamismus lze chápat i jako boj, antagonismus

<http://www.xn--ideayaynevi-5zb.com/adlar/herakleitos.html>

<https://www.nobelprize.org/prizes/physics/1921/einstein/biographical/>

<https://www.viva.org.uk/what-we-do/celebrity-supporters/albert-einstein>

Eleaté

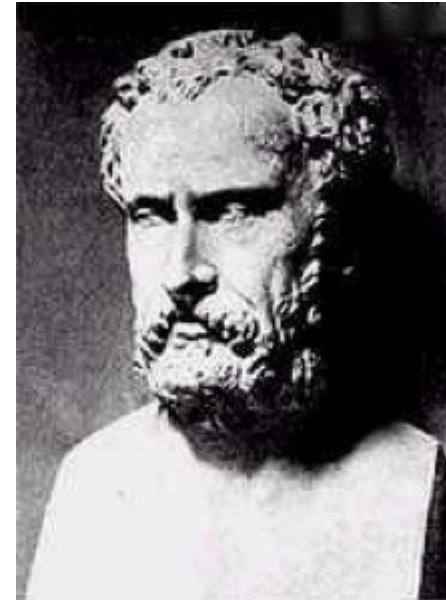
- Opozice vůči Hérakleitovi
- Zdůrazňovali význam rozumového poznání

Xenofanés

(cca. 570-475 př.n.l.)

- Rhapsod
- Parodoval staré autory
- Výsměch mýtům
 - ✓ Jak se má člověk chovat slušně, když se řečí bohové chovají tak, jak se chovají
- Výsměch Hérakleitovi???
 - ✓ Nic nevzniká ani nehyně
- Inspirátor Elejské školy

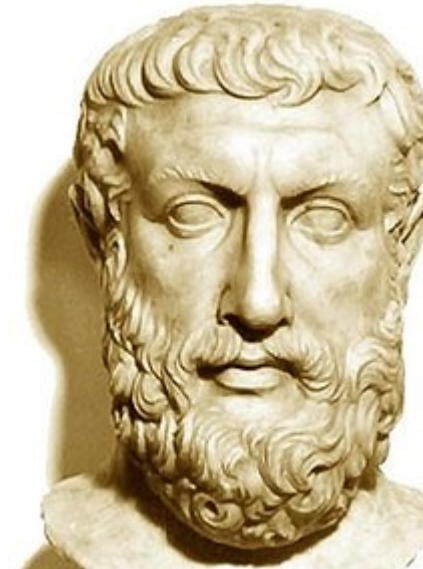

<https://www.iep.utm.edu/xenoph/>

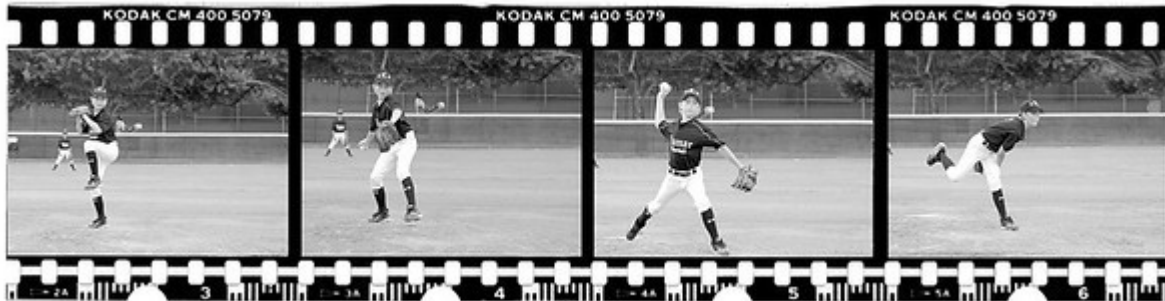
Parmenidés

(cca. 510-450 př.n.l.)

- Zakladatel Elejské školy
- ✓ Jsoucno je a lze poznat, nejsoucno nemůže být, nelze jej poznat a myslet si, že někdy něco je a někdy něco není, je bláznovství
- ✓ Neexistuje pohyb (pohyb, který vidíme je klam)

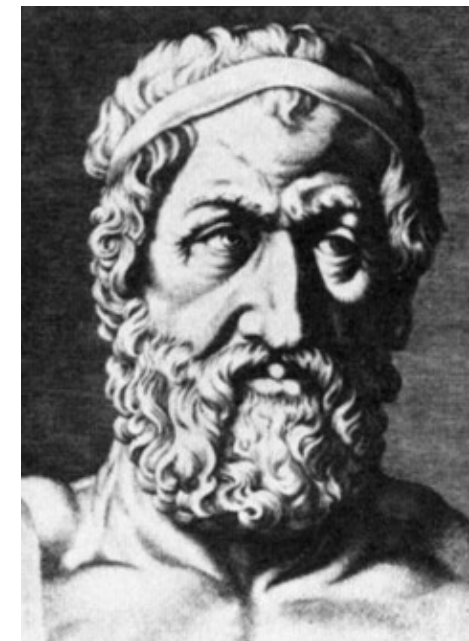
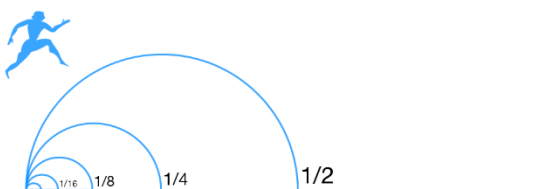
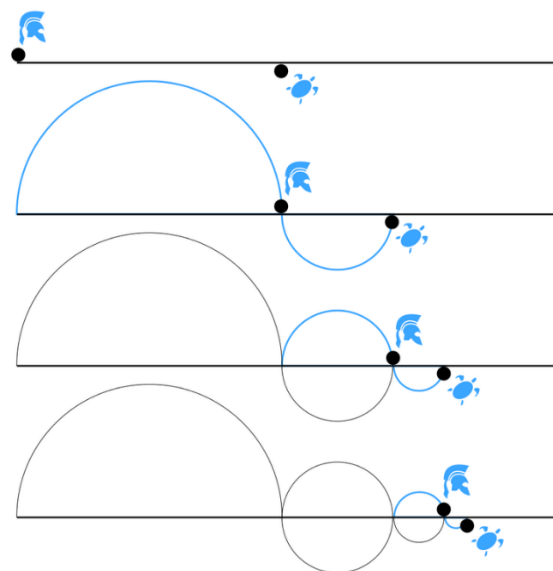
<https://en.wikipedia.org/wiki/Parmenides>

Zenón

(cca. 490-430 př.n.l.)

- Důkaz sporem
- Aporie – bezcestí – paradox
 - ✓ Letící šíp
 - ✓ Achilles a želva
 - ✓ Bisekce úsečky

https://www.philosophybasics.com/philosophers_zeno_elea.html

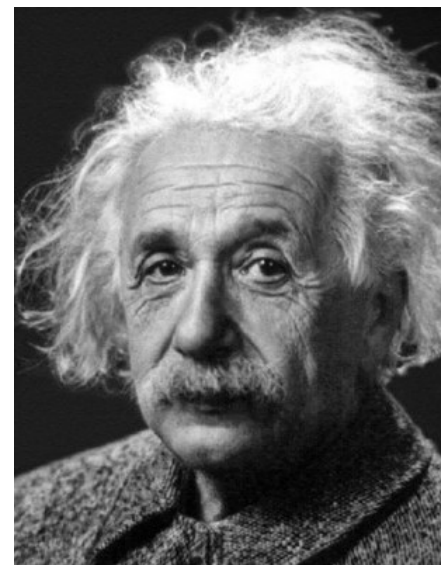
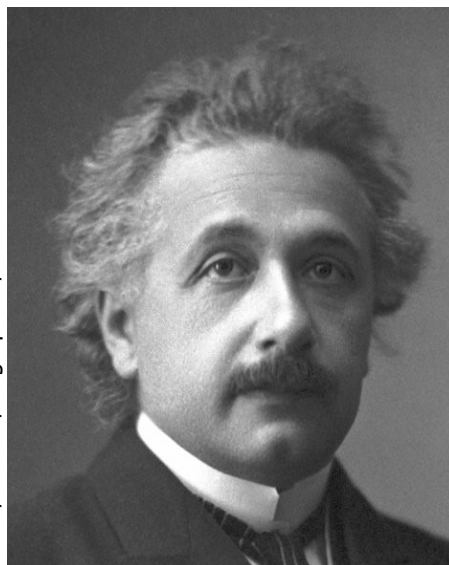
Hérakleitos – Zenón

✓ Logika dovedená ad absurdum

<https://dparut.smugmug.com/Custom-Processing/Specials/i-8c2CVGn/A>

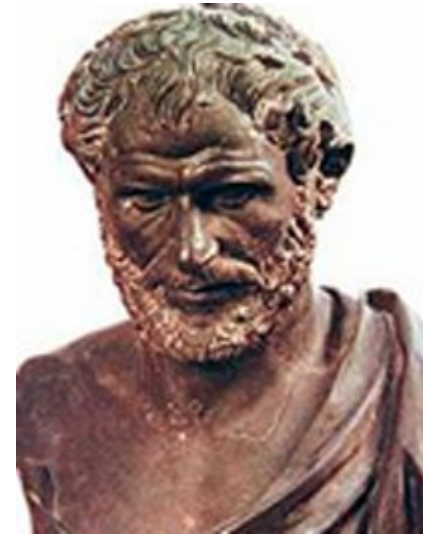
<https://www.nobelprize.org/prizes/physics/1921/einstein/biographical/>

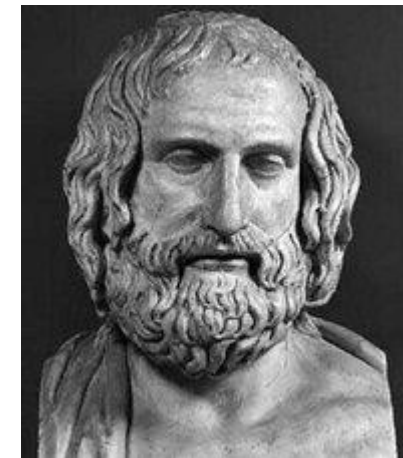
<https://www.viva.org.uk/what-we-do/celebrity-supporters/albert-einstein>

Předatomisté

- Empedoklés z Kolofontu
- (cca. 490 – 430 př. n. l.)
 - Určitá syntéza Herakleita a Eleatů
 - ✓ Jsoucnost se skládá ze čtyř elementů (země, voda, vzduch, oheň), na které působí síla sjednocující (láska), nebo rozdělující (svár)
 - ✓ Prvotní hybatel
- Anaxagorás z Klazomen
- (cca. 500 – 428 př. n. l.)
 - Přinesl filosofii do Athén
 - ✓ Čtyři elementy nahradil nekonečným množstvím elementů (semena)
 - ✓ Hybnou silou je Nús (abstraktní božský duch), který vytvořil z prvotního chaosu uspořádaný svět

<https://theaeoneye.com/tag/empedocles/>

https://www.philosophybasics.com/philosophers_anaxagoras.html

Atomisté

- **Leukippos** (cca. 500 – 440 př.n.l.)
 - **Démokritos** (cca. 460 – 370 př.n.l.)
-
- ✓ Věci jsou tvořeny nedělitelnými částicemi (atomoi), které se přirozeně pohybují (padají), shlukují a oddělují (vznik a zánik věcí)
 - ✓ Vše je řízeno zákony logu
 - ✓ Vedle jsoucná existuje nejsoucno (prázdnost)

<https://www.crystalinks.com/democritus.html>

Předatomisté – atomisté

- ✓ Syntéza předchozí filosofie
- ✓ Snaha o tvorbu systému

Sofisté

- **Protágorás** (cca. 481 – 411 př.n.l.)
- **Gorgiás** (483-375 př.n.l.)

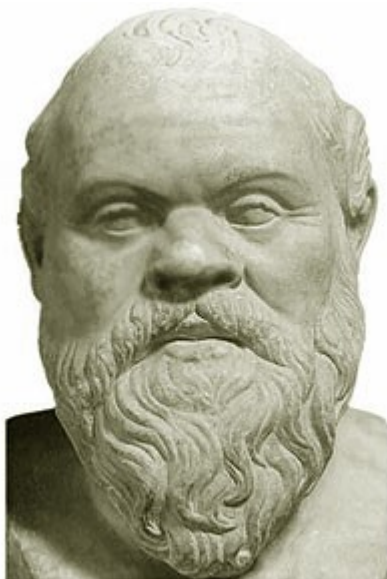
- ✓ Učitelé logiky a řečnictví v Athénách
- ✓ Zaměřovali se také na gnoesologii a společenskou tematiku (právo, ekonomie)
- ✓ Důraz na roli jazyka
- ✓ Mladší generace sofistů upadá do formalismu

<https://radiozurnal.rozhlas.cz/slovaci-se-bavi-cesi-jako-brouk-pytlik-6299979>

Sókratés

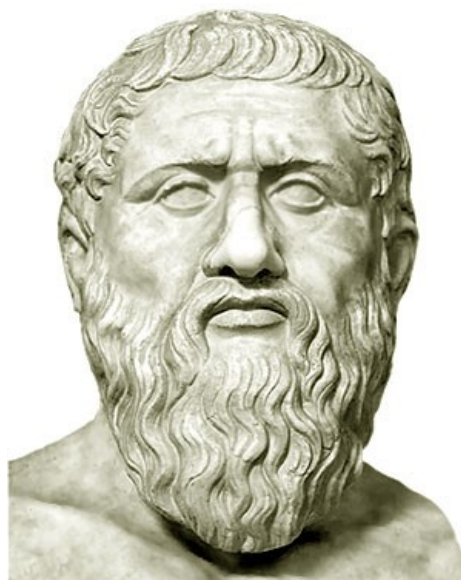
(470-399 př.n.l.)

<https://edukalife.blogspot.cz/2015/07/socrates-biography-greek-philosopher-is.html>

Platón

(427-347 př.n.l.)

<https://www.biografiasyvidas.com/biografia/p/platon.htm>

Aristotelés

(384-322 př.n.l.)

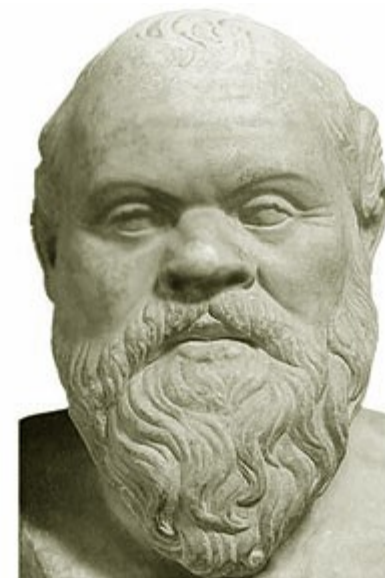

<https://www.biografiasyvidas.com/monografia/aristoteles/>

Sókratés

(469-399 př.n.l.)

- Vyloučil z filosofie otázky přírody a orientoval se na etiku
- Sokratická metoda
 - Dialektická metoda (dialog)
 - Metoda tázání
 - Postupné vylučování horších hypotéz až se dopěje k závěru
- ✓ Konání zla je způsobeno neznalostí a omyly
- ✓ Mravnosti lze dosáhnout rozumovým přijetím morálních principů
- ✓ Paradox poznání

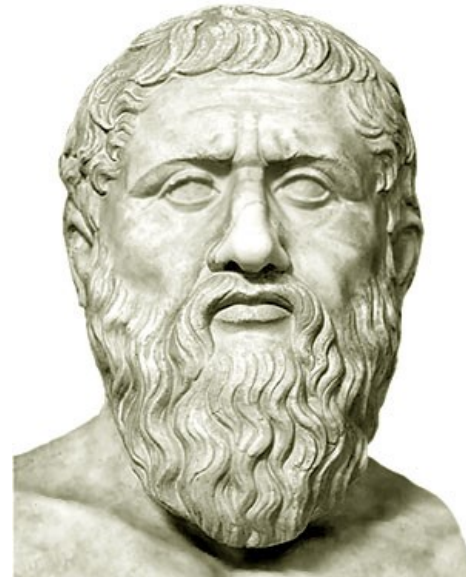

<https://edukalife.blogspot.cz/2015/07/socrates-biography-greek-philosopher-is.html>

Platón

(427-347 př.n.l.)

- 35 -36 dialogů, listy
 - Dialogy rané (Sokratické)
 - ✓ Sokratovo učení
 - Dialogy zralého období
 - ✓ Platónovy myšlenky podávány Sokratovými ústy
 - Dialogy pozdní
 - ✓ Vliv Aristotela
- Platónská akademie (387-86 př.n.l (430-529 n.l.))
- Odpůrce demokracie
 - ✓ Demokracie byla zodpovědná za Smrt Sokrata
 - ✓ Demokracie prohrála válku se Spartou
 - ✓ Demokraté se pořád hádají a nic se neřeší
- Nauka o idejích

<https://www.biografiasyvidas.com/biografia/p/platon.htm>

Materiální svět

Smysly

Hrnek

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

Materiální svět

Smysly

Hrnek

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

Ideje (ideální formy)

Materiální svět

Smysly

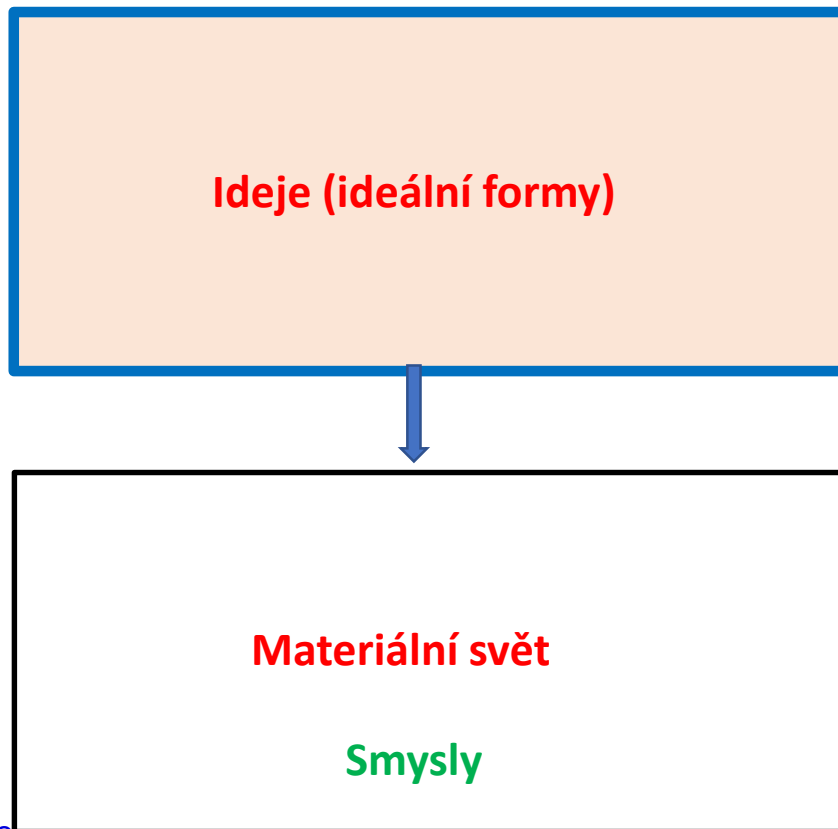
Hrnek

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

Věc

Nádobí

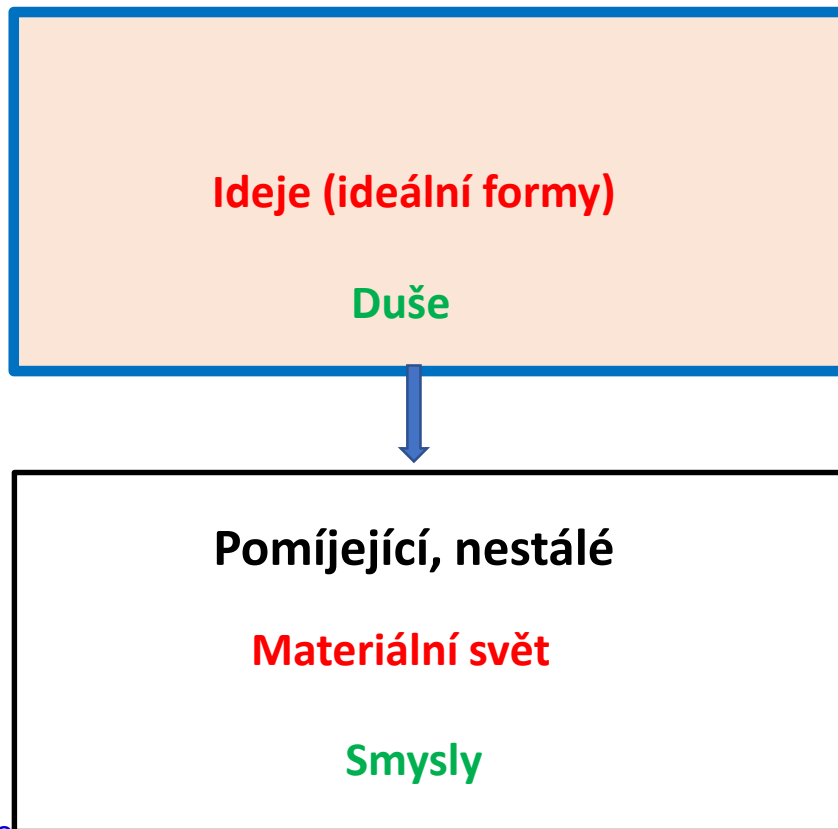
Hrnek

[http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/](http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/)

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

Věc

Nádobí

Hrnek

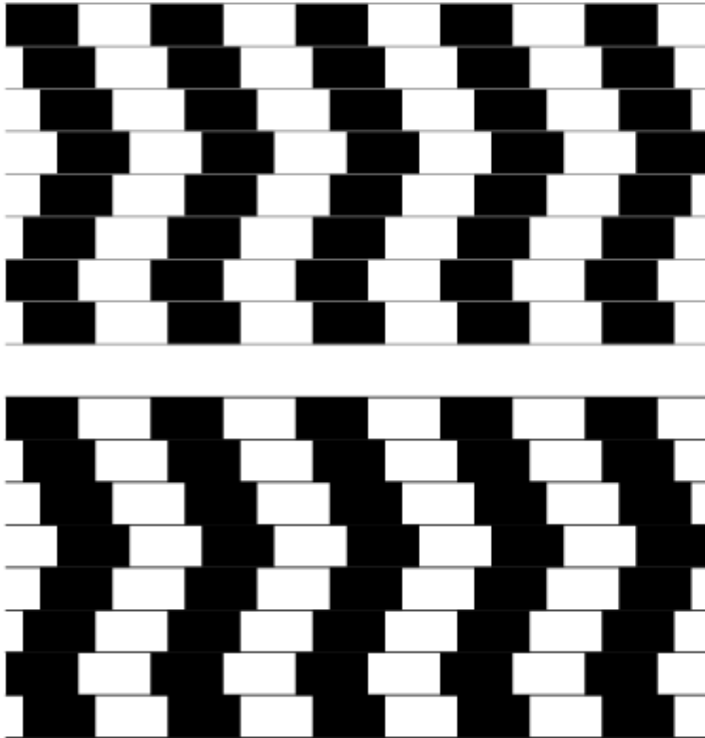

[http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/](http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/)

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

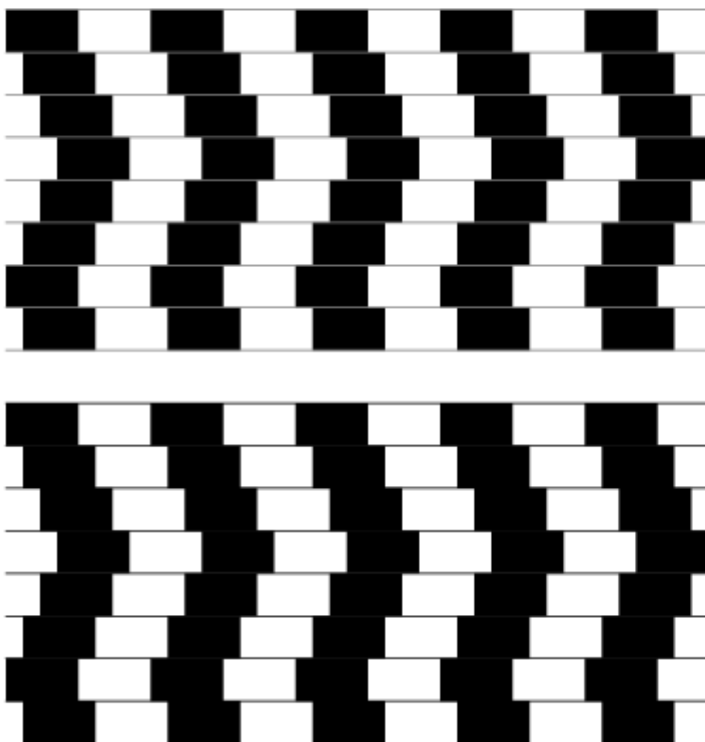
<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

Smyslům nemůžeme plně věřit

<http://mathworld.wolfram.com/CafeWallIllusion.html>

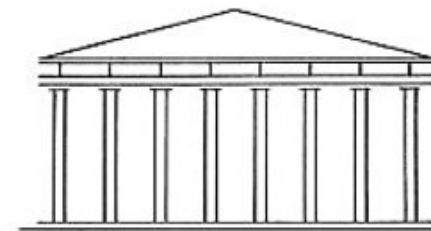
Smyslům nemůžeme plně věřit

<http://mathworld.wolfram.com/CafeWallIllusion.html>

Diagram 1

The temple as it visually appears with correction

a

Diagram 2

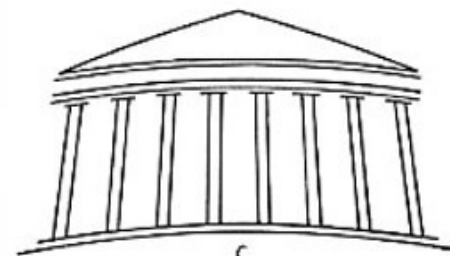
The temple as it would appear without correction

b

Diagram 3

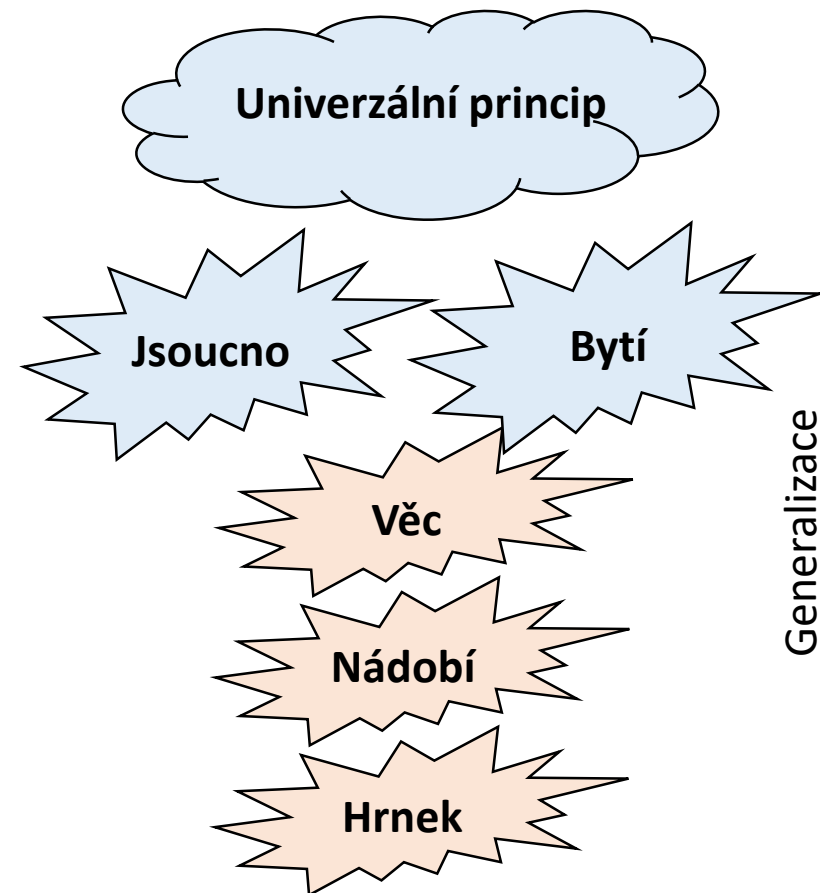
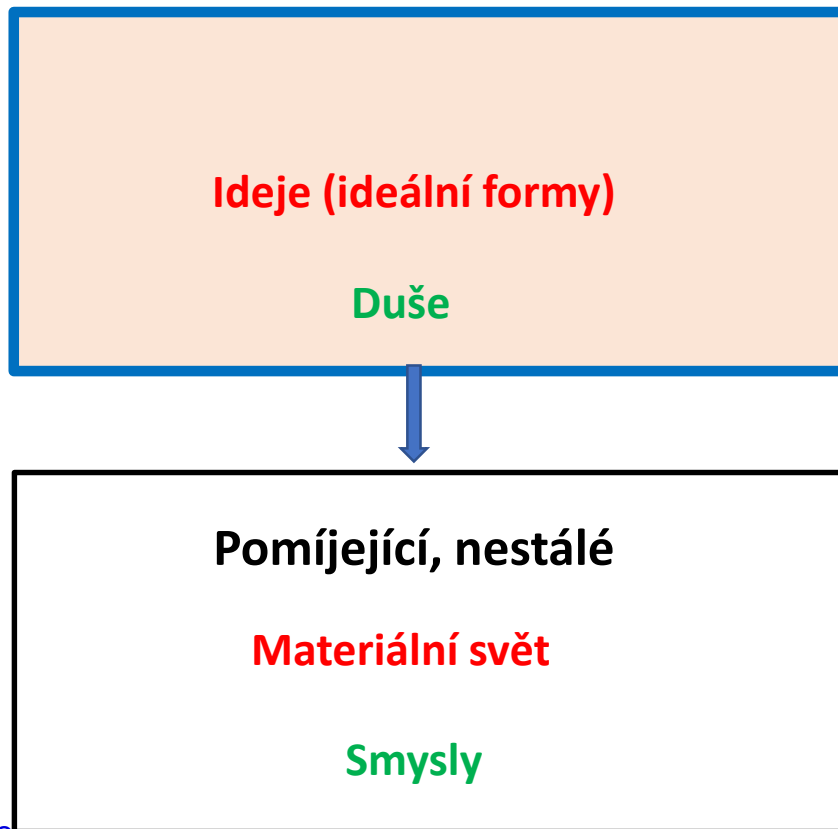
The temple as it is actually built with Correction

c

Optical Correction (Entasis) In Doric Temples

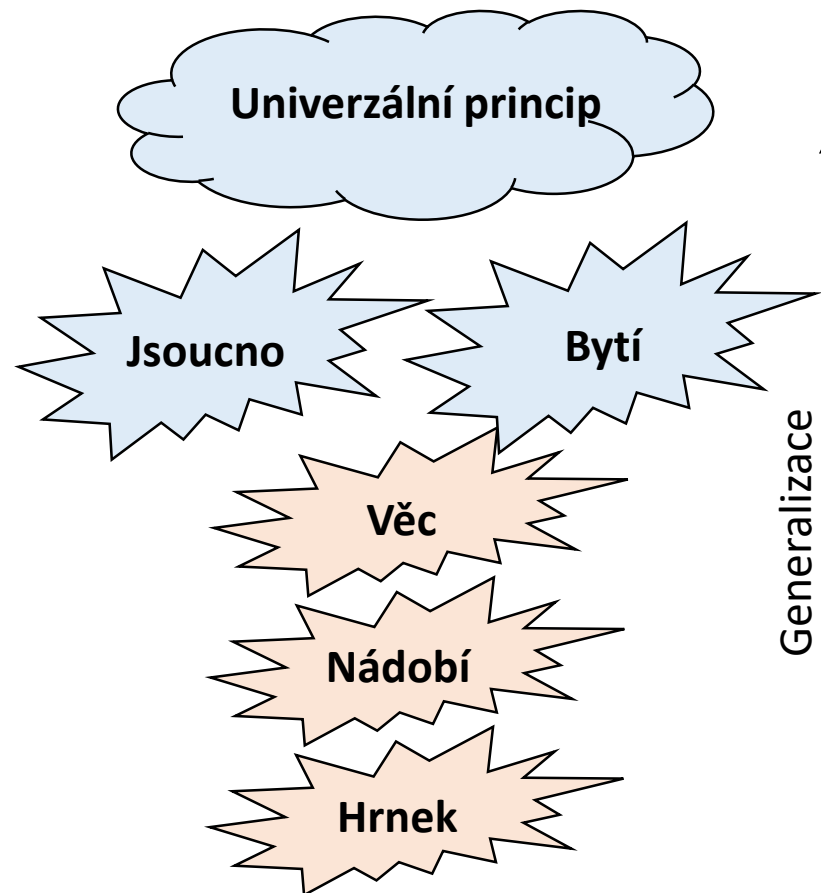
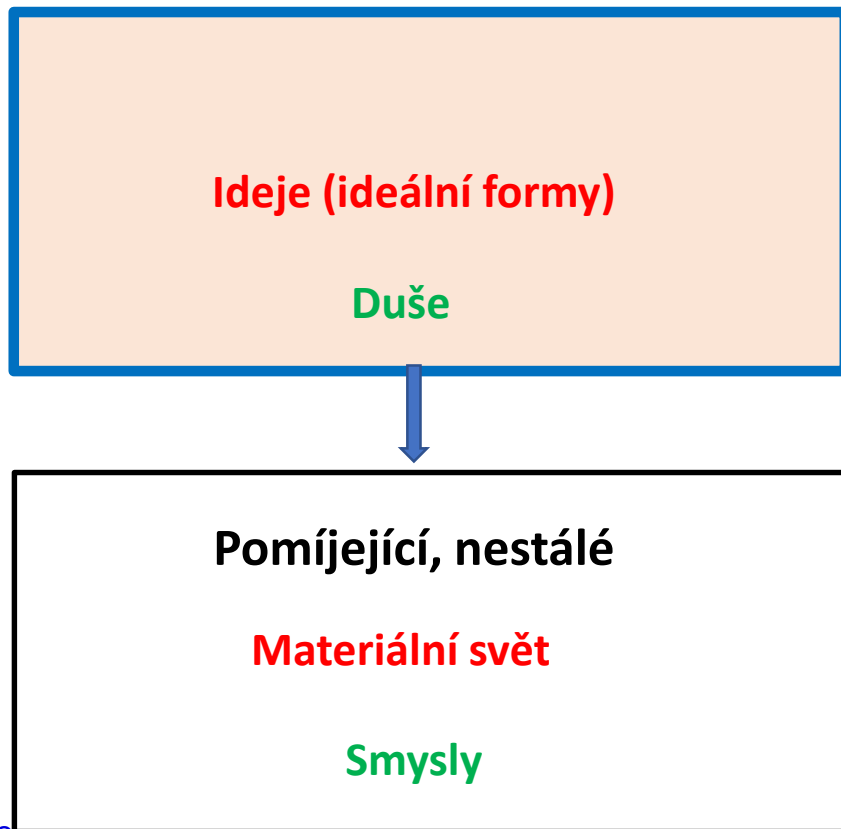
https://www.google.cz/search?q=parthenon+optical+illusion&tbn=isch&tbs=rimg:Cep4xGmedLt ojjjYVWwXfjs55IjhzPYbPG55tLV1iUuT16-LZ8KRO29Z7mDP4TOBE5jXVYCOVP9zZP0lVWJzUWudSoSCZhZbEWOwnnkEBy-lilL8eYTKhJgmHM9hs8bm0Ri7nPzorVAJ0qEgkXUI555PxxHO7RBEw67e3CoSCYtnwpE7b1nuEWIE-jpl24KYOKhIjYM_1hm4ETmNcRzxiwCqBNCPgqEgVhULRU_13NkxH-8eV8CpFepCoScfSVYnNRa51EaaAZpqd1qCm&tbo=u8sa=X&ved=0ahUKEwjxv8K14tZzAhXVMAA KHWiBBqgQ9c8IHA&biw=1366&bih=626&dpr=1.#imgrc=i2fCkTtwWe4qdl

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

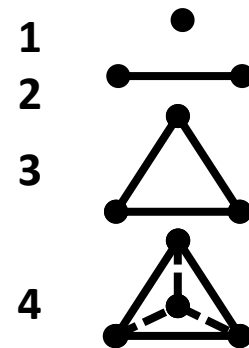

<https://www.pilina.cz/pohary-a-korbely/dreveny-korbel-s-nerezem/>

Jedno
Neurčitá Dvojice velkého a malého
Nús (abstraktní božský duch)

Ideje (ideální formy)
Duše

Pomíjející, nestálé
Materiální svět
Smysly

✓ Jedno je univerzální princip formující vše
✓ Jedno je nejmenší část a zároveň všechno dohromady

Věc
Nádobí
Hrnek

Generalizace ↑

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

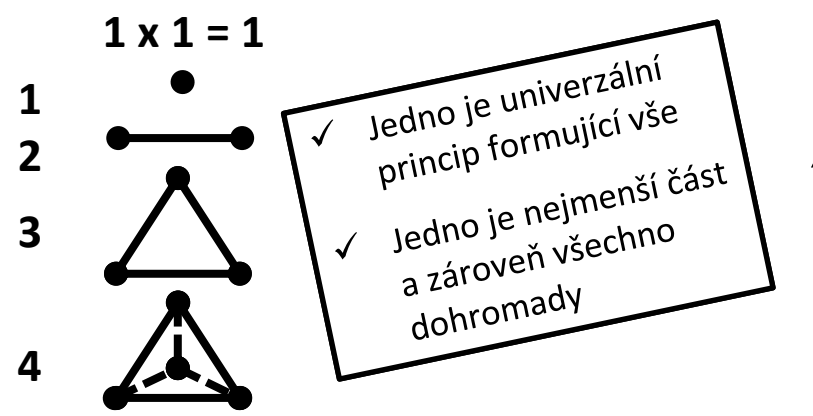
<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

Věčné, nevzniklé
Jedno
Neurčitá Dvojice velkého a malého
Nús (abstraktní božský duch)

Věčné, stvořené
Ideje (ideální formy)
Duše

Pomíjející, nestálé
Materiální svět
Smysly

Věc
Nádobí
Hrnek

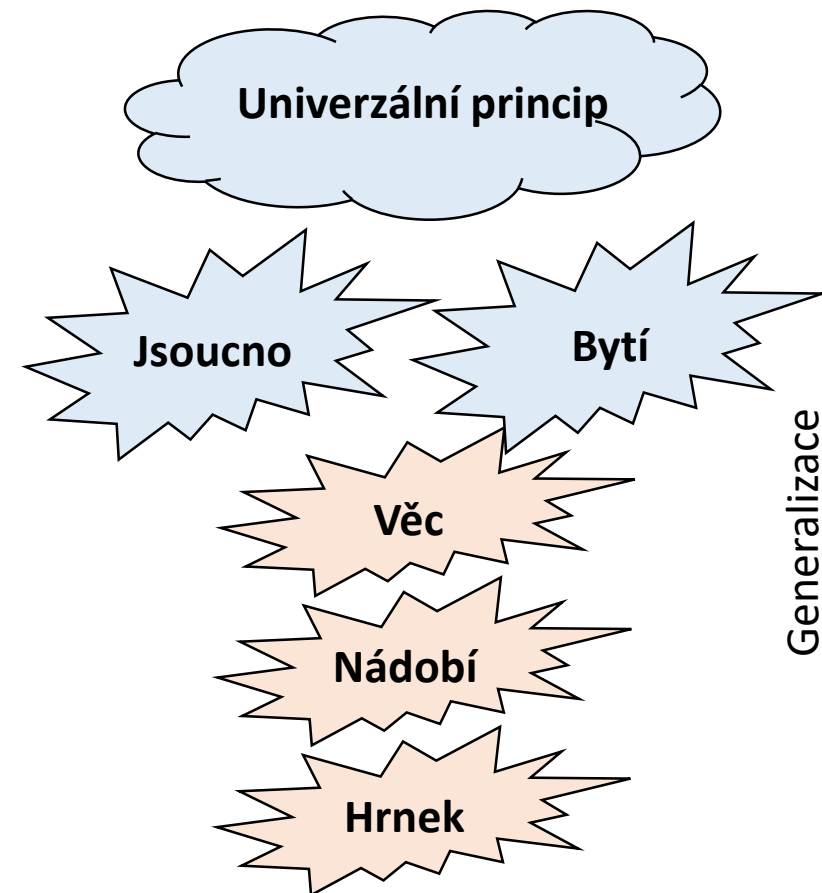
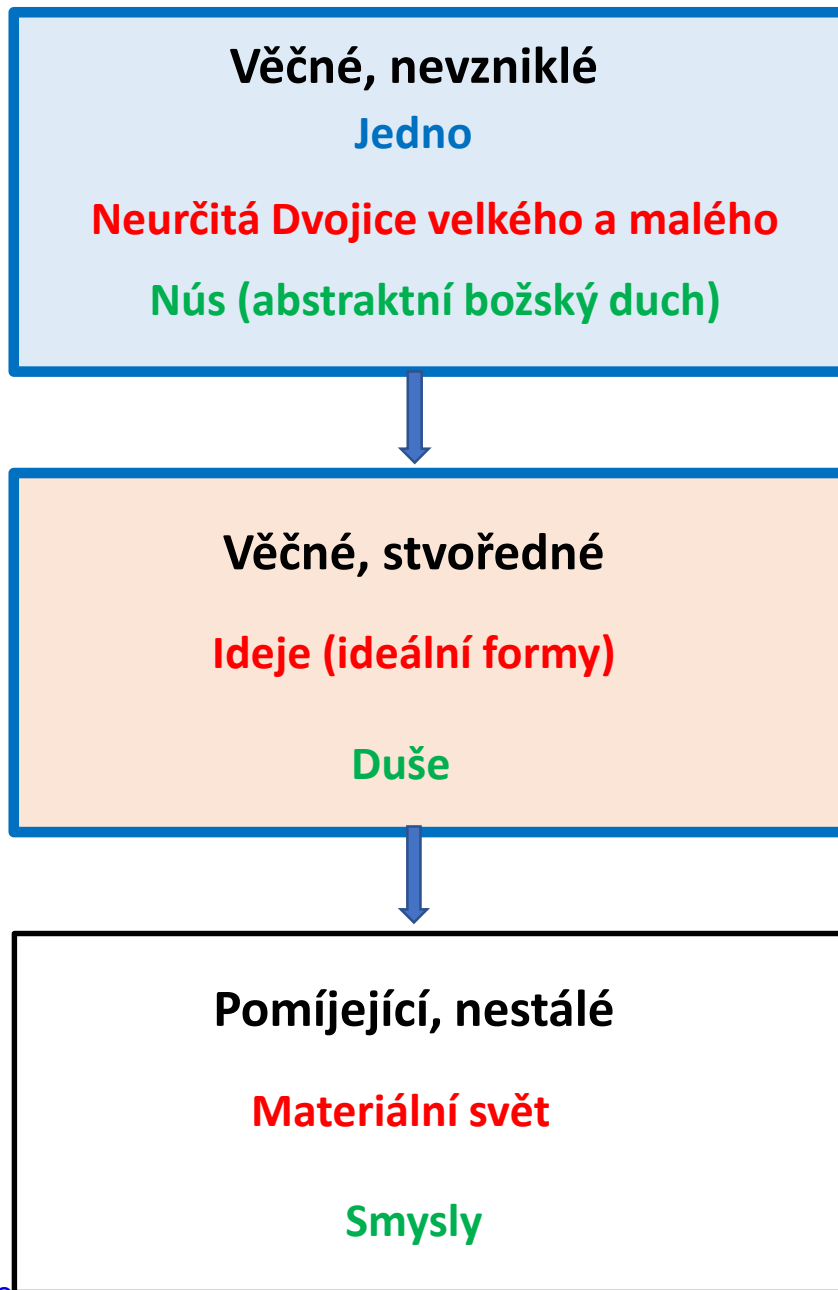
Generalizace

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

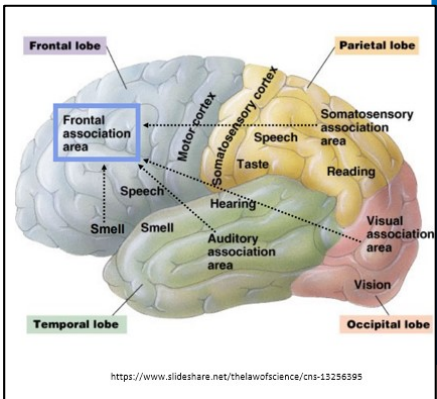
<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

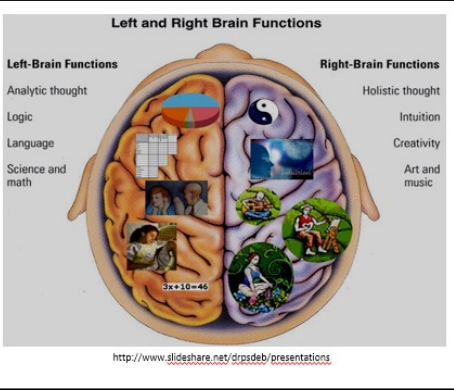
<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

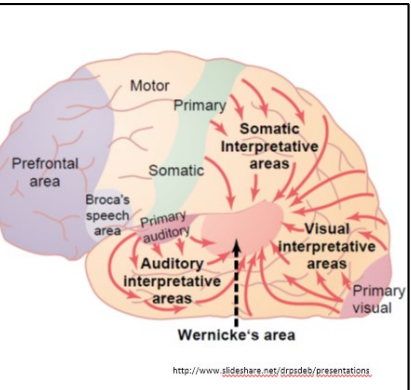
<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

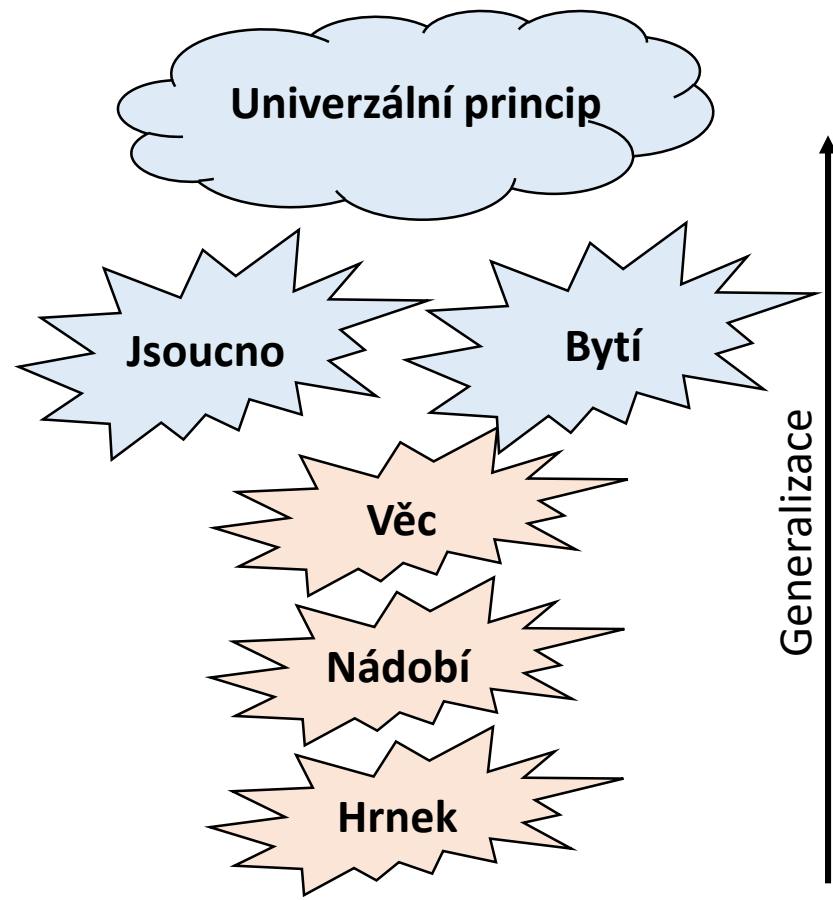
Věčné, nevzniklé
Jedno
 Neurčitá Dvojice velkého a malého
 Nús (abstraktní božský duch)

Věčné, stvořené
Ideje (ideální formy)
 Duše

Pomíjející, nestálé
Materiální svět
 Smysly

<http://www.ikea.com/gb/en/products/tableware/glasses-cups-mugs/f%C3%A4rgrik-mug-urquoise-art-50234803/>

<https://www.vibranthome.co.uk/rice-dk-apple-green-small-melamine-kids-cup.html>

<https://www.dhgate.com/product/minecraft-creeper-face-ceramic-mug-coffee/269525497.html>

Věčné, nevzniklé
Jedno

Neurčitá Dvojice velkého a malého
Nús (abstraktní božský duch)

Univerzální princip

Západní křesťanská tradice

<https://www.wikiart.org/en/el-greco/the-holy-trinity-1577>

<https://pastorfergus.files.wordpress.com/2011/06/the-holy-trinity.png>

Generalizace

Aktivní princip Pasivní princip Poznávací princip

Ústava

- **Cvičení v logice, není myšleno jako doslovný návod**
- **Sokratovský paradox**
 - ✓ Dobré myšlenky dovedené do absurdna končí zlem
- Pokus o definování ideálního společenského systému, kde by nemohlo dojít k takovému činu, jako je odsouzení Sokrata
- Podle kvality budou lidi rozděleni do tří tříd:
 - ✓ Vládci
 - ✓ Strážci/válečníci
 - ✓ Řemeslníci
- Párování budou nejlepší s nejlepšími a nejhorší s nejhoršími
 - Aby se překonal odpor, lidé budou párování zmanipulovaným losováním, které bude reprezentovat rozhodnutí bohů
- Děti budou odebírány a vychovávány státem
- V posledním dialogu, Nomoi, už ani nepředpokládá vládu lidí, ale přímou aplikaci zákonů

Racionalismus dotažený do absurdna

Podobenství o jeskyni (Ústava)

Co je skutečnost?
To, co za skutečné považujeme

Aristotelés

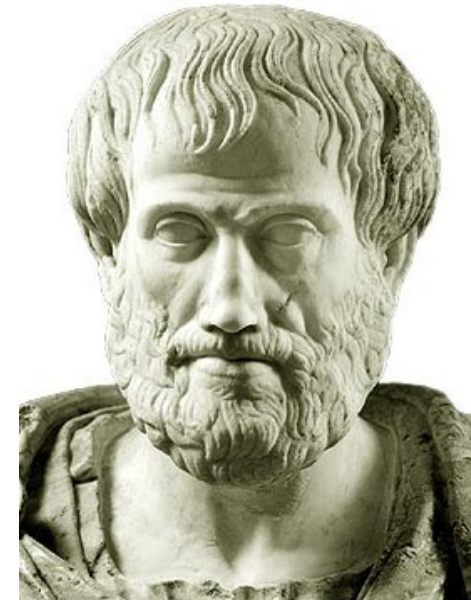
(384-322 př.n.l.)

➤ Syntéza řecké vzdělanosti

- Vytvořil systém v duchu řeckého ideálu harmonie a uměřenosti
- Snaha o sladění dvou proudů
- ✓ Milétsko-hérakleitovsko-démokritovský (fyzikálně-materiální)
- ✓ Pythágorovsko-eleatsko-platónský (logicko-abstraktní)

➤ Racionalizace, kategorizace

- ✓ Logika (Organon – nástroj myšlení – Kategorie, O vyjadřování, Analytiky, Topiky...)
- ✓ Fyzika (Fyzika, O nebi, O vzniku a zániku, O částech zvířat, O vzniku zvířat, O duši)
- ✓ Metafyzika (První filozofie)
- ✓ Etika (Velká etika, Etika Nikomachova)
- ✓ Politika (zlomek komentářů k ústavám řeckých států)
- ✓ Řečnictví a básnictví (O řečnictví, O básnictví)

<https://www.biografiasyvidas.com/monografia/aristoteles/>

Aristotelés

(384-322 př.n.l.)

➤ Nauka o úsudku

- Pravidla odvozování nových výroků z jiných soudů
- Aristotelský sylogismus
 - ✓ 1. Obecná věta (Všichni lidé jsou smrtelní)
 - ✓ 2. Speciální věta (Sokratés je člověk)
 - ✓ 3. Závěr (Sokratés je smrtelný)

➤ Ideám nepřisuzoval samostatné bytí, ale považoval za produkt myšlení

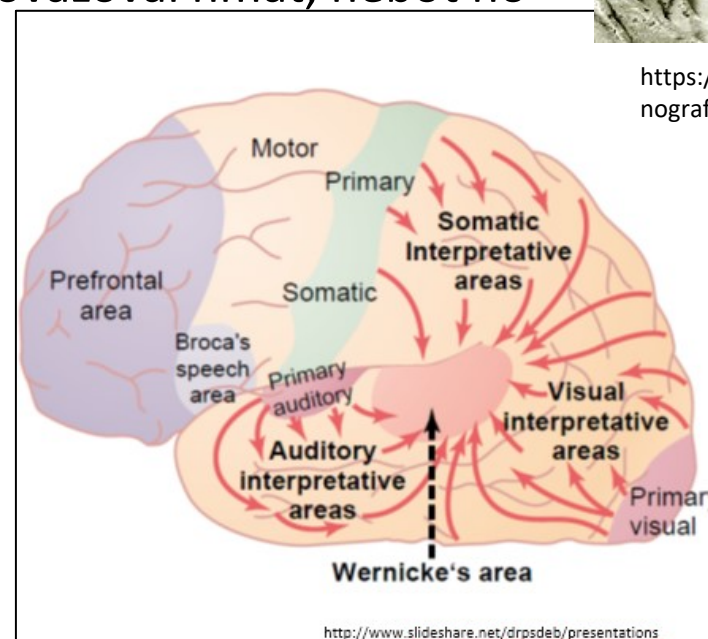
➤ Důraz na empirické poznání (za nejdůležitější považoval hmat, neboť ho mají všichni živočichové)

➤ Čtyři příčiny věcí (na příkladu sochy)

- Látková (mramor; milétané)
- Formy (tvar; eleaté)
- Účinná (ruka sochaře, předatomisté)
- Účelu, smyslu (funkce sochy, Aristotelés)
 - ✓ DLE ARISTOTELE NEJDŮLEŽITĚJŠÍ (nejde jen o tvoření, ale o smysl)
 - ✓ Vesmír se vyvíjí tak, aby to mělo smysl a aby tu vznikl člověk
 - ✓ Prvotní hybatel

<https://www.biografiasyvidas.com/mo-nografia/aristoteles/>

<http://www.slideshare.net/drosdeb/presentations>

Aristotelés

➤ Nauka o duši

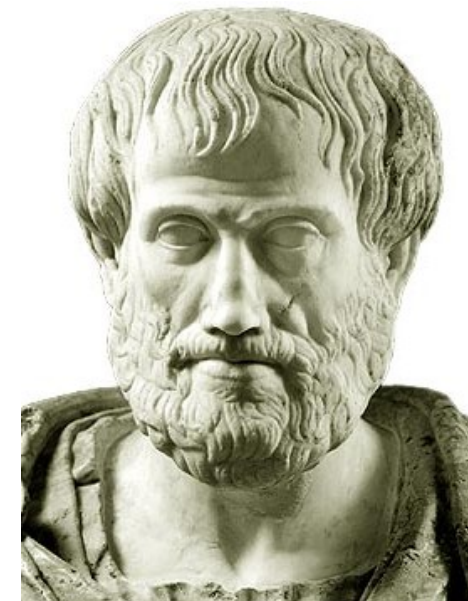
- Princip vztahu formy (duše) a látky (tělo)
- určující je duše, která činí tělo skutečností
- ✓ Vegetativní (rostliny, živočichové, člověk)
- ✓ Smyslová (živočichové, člověk)
- ✓ Rozumová (člověk)

➤ Etika vyplývá z nauky o duši

- Člověk je bytost rozumná rozum by měl vést k uměřenosti, přičemž smysly by se neměli příliš potlačovat
- Zlatá střední cesta (nepřehánět to ani s rozumem, ani s pudy)
- Smyslem života je rozvinout schopnosti
 - Dvě cesty
 - ✓ Etická – vlada rozumu nad pudy
 - ✓ Dianoetická – zdokonalování rozumu

➤ Ideální stát

- Forma vlády má odpovídat konkrétní potřebě národa a doby
- Vztah mezi občanem a státem by měl být založen na štědrosti a kritériu obecného prospěchu

<https://www.biografiasyvidas.com/mo-nografia/aristoteles/>

„Celek je víc než pouhý součet jednotlivých částí“

Filozofie, věda a myšlení

Racionální
X
Iracionální

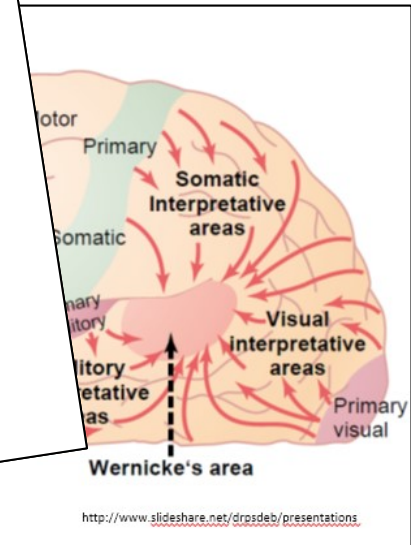
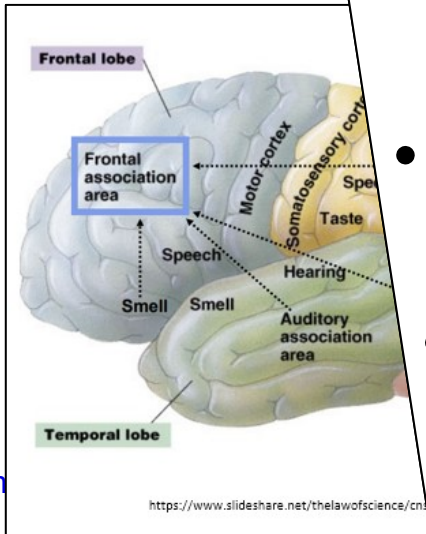
Konkrétní
X
Abstrak

Kvalita
X
Kvantita

Redukcionismu
X
Holismus

Dedukce
X
Indukce

- **Milétská škola**
 - Redukcionismus
- **Pythagoreici**
 - Abstrakce, holismus
- **Hérakleitos – Zenón**
 - Logika dovedená ad absurdum
- **Předatomisté – atomisté**
 - Syntéza, snaha o tvorbu systému
- **Sókratés – Platón – Aristotelés**
 - Etika
 - Tvorba skutečných systémů

Raffael Santi – Athénská škola (1509-1510)

Raffael Santi – Athénská škola (1509-1510)

1: Zénón z Kitia nebo Zénón z Eleje – 2: Epikúros – 3: Federico II. Gonzaga – 4: Boëthius nebo Anaximandros nebo Empedoklés – 5: Averroes – 6: Pythagorás – 7: Alkibiadés nebo Alexandr Veliký – 8: Antisthenés nebo Xenofón – 9: Hypatia z Alexandrie nebo Francesco Maria della Rovere – 10: Aischinés nebo Xenofón – 11: Parmenidés – 12: Sókratés – 13: Hérakleitos (předloha: Michelangelo?) – 14: Platón držící Timaia (předloha: Leonardo da Vinci) – 15: Aristotelés držící Etiku (předloha: Michelangelo) – 16: Diogenés ze Sinópy – 17: Plótinus – 18: Eukleidés nebo Archimédés a skupina studentů (předloha: Bramante) – 19: Strabón či Zarathuštra? – 20: Klaudios Ptolemaios – R: Raffael jako Apellés – 21: Il Sodoma jako Protogenés

https://cs.wikipedia.org/wiki/Ath%C3%A9nsk%C3%A1_%C5%A1kola#/media/File:Raffaello_Scuola_di_Atene_numbered.svg

Judaismus

ANCIENT JEWISH TRADITION: Torah (teaching), Nevi'im (prophets), Ketuvim (writings)

TaNaK - the Old Testament

A PROPHETIC INTERPRETATION OF ISRAEL'S HISTORY THAT REVEALS GOD'S PURPOSE TO RESCUE THE WORLD

LATER CHRISTIAN TRADITION: PENTATEUCH (GENESIS, EXODUS, LEVITICUS, NUMBERS, DEUTERONOMY), HISTORY (1 & 2 SAMUEL, 1 & 2 KINGS), POETRY (PSALMS, PROVERBS, ECCLESIASTES, JOB), PROPHECY (ISAIAH, JEREMIAH, EZEKIEL, HOSEA, MALACHI)

REFERRED TO IN: DEAD SEA SCROLLS (400BCE), WISDOM of SIRACH (380BCE), JESUS of NAZARETH (100CE)

WHO DID ALL THIS? MOSES, DAVID

Guided By **GOD'S SPIRIT** (PSALMS 119, ISAIAH 54:24, DANIEL 4)

THROUGH HUMAN WORDS **GOD SPEAKS TO HIS PEOPLE**

COMPLETED AROUND 3rd or 2nd CENTURY B.C.

TORAH (GENESIS 1-11, GENESIS 12-50)

NEVI'IM (JOSHUA, JUDGES, 1 & 2 SAMUEL, 1 & 2 KINGS, LATTER PROPHETS)

KETUVIM (PSALMS, PROVERBS, ECCLESIASTES, JOB, DANIEL, CHRONICLES)

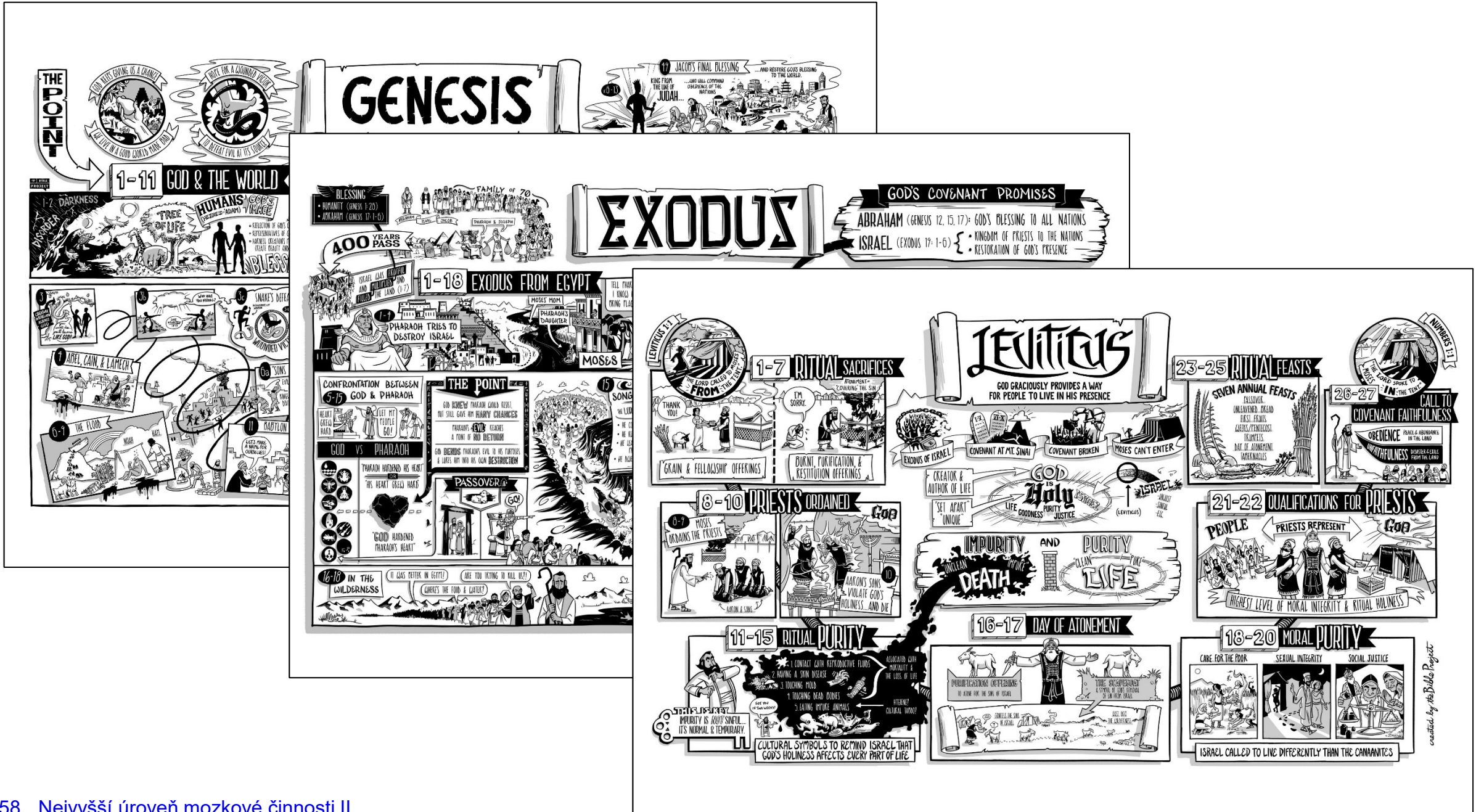
THE PLOT: GOD WANTS TO RULE THE WORLD THROUGH HUMANS. HUMANS ARE THE PROBLEM! SOLUTION: WE NEED A NEW KIND OF HUMAN.

THE COVENANT WITH ISRAEL: MOSES (PROPHET, PRIEST, KING) BRINGS 613 LAWS TO BECOME NEW HUMANS.

EXILE IN BABYLON: ISRAEL'S FAILURE AND SUFFERING. A NEW FUTURE FOR THE WORLD.

NEW ISRAEL: THE WHOLE TANAK, JUST SHORTER.

<https://thebibleproject.com/all-videos/>
<https://thebibleproject.com/other-resources/posters/>

GENESIS

17 JACOB'S FINAL BLESSING
 KING FROM THE LINE OF JUDAH...
 ...AND RESTORE GOD'S BLESSING TO THE WORLD.

1-11 GOD & THE WORLD

1-2 DARKNESS
 HUMANITY (GENESIS 1-2)
 ABRAHAM (GENESIS 12-16)

3-11 THE FLOOD
 4-5 THE FLOOD
 6-10 THE FLOOD
 11 BABYLON

BLESSING
 HUMANITY (GENESIS 1-2)
 ABRAHAM (GENESIS 12-16)

1-18 EXODUS FROM EGYPT
 PHARAOH TRIES TO DESTROY ISRAEL
 MOSES MOSES
 PHARAOH'S DAUGHTER

CONFRONTATION BETWEEN GOD & PHARAOH
 THE POINT
 GOD DEMANDS PHARAOH LEAVE HIS PEOPLE FREE
 PHARAOH REFUSES
 GOD DEMONSTRATES HIS POWER
 PHARAOH'S HEART HARDENED
 PASSOVER
 GOD HARDS
 PHARAOH'S HEART

16-18 IN THE WILDERNESS
 (IT WAS BETTER IN EGYPT)
 (ARE YOU HEARING IN HELL?)
 CORRECTS THE FOOD & CATERLY

EXODUS

GOD'S COVENANT PROMISES
 ABRAHAM (GENESIS 12, 15, 17): GOD'S BLESSING TO ALL NATIONS
 ISRAEL (EXODUS 19: 1-6): KINGDOM OF PRIESTS TO THE NATIONS
 RESTORATION OF GOD'S PRESENCE

1-7 RITUAL SACRIFICES
 FROM THE
 THANK YOU!
 I'M SORRY.
 GRAIN & FELLOWSHIP OFFERINGS
 BURNT, PURIFICATION, & RESTITUTION OFFERINGS

8-10 PRIESTS ORDAINED
 MOSES ORDAINS THE PRIESTS
 AARON'S SONS VIOLATE GOD'S HOLINESS... AND DIE

11-15 RITUAL PURITY
 IMPURITY IS ABOUT SINFULITY
 IT'S NORMAL & TEMPORARY
 CULTURAL SYMBOLS TO REMIND ISRAEL THAT GOD'S HOLINESS AFFECTS EVERY PART OF LIFE

LEVITICUS
 GOD GRACIOUSLY PROVIDES A WAY FOR PEOPLE TO LIVE IN HIS PRESENCE
 COVENANT AT MT. SINAI
 COVENANT BROKEN
 MOSES CAN'T ENTER
 CREATOR & AUTHOR OF LIFE
 SET APART
 UNIQUE
 GOD IS HOLY
 LIFE, GOODNESS, PURITY, JUSTICE
 ISRAEL

IMPURITY AND PURITY
 DEATH
 LIFE

16-17 DAY OF ATONEMENT
 PURIFICATION OF THE TABERNACLE
 THE SACRIFICE OF A GOAT
 THE SACRIFICE OF A BULL
 THE SACRIFICE OF A RAM

23-25 RITUAL FEASTS
 SEVEN ANNUAL FEASTS
 PASSOVER
 UNLEAVENED BREAD
 FIRSTFRUITS
 WEEKS
 PENTECOST
 TRIBUTES
 DAY OF ATONEMENT
 SUKKOT

21-22 QUALIFICATIONS FOR PRIESTS
 PEOPLE
 PRIESTS REPRESENT
 GOD
 HIGHEST LEVEL OF MORAL INTEGRITY & RITUAL HOLINESS

18-20 MORAL PURITY
 CARE FOR THE POOR
 SEXUAL INTEGRITY
 SOCIAL JUSTICE
 ISRAEL CALLED TO LIVE DIFFERENTLY THAN THE CANAANITES

Křesťanství

THE GOSPEL ACCORDING TO MATTHEW

Author: 28-40 years, Jewish, Traditions

Things to look for:

- #1 QUOTATIONS: JOHN OF THE TESTAMENT, KING OF THE JEWS
- #2 PEOPLE WHO ACCEPT JESUS: SON OF DAVID, NEW MOSES, GOD WITH US

CONNECT JESUS TO OLD TESTAMENT

1 AMMANUEL: SON OF DAVID

2 NEW MOSES

3 GOD WITH US

4 KING OF THE JEWS

5 BOOKS: MOSES, TORAH

Created by the Bible Project

THE GOSPEL ACCORDING TO LUKE

Author: 60-80 years, Greek, Traditions

Things to look for:

- #1 QUOTATIONS: JOHN OF THE TESTAMENT, KING OF THE JEWS
- #2 PEOPLE WHO ACCEPT JESUS: SON OF DAVID, NEW MOSES, GOD WITH US

1-2 INTRODUCTION

3-9 JESUS & HIS MISSION

9-19 JOURNEY TO JERUSALEM

19-24 JESUS' FINAL WEEK IN JERUSALEM

Created by the Bible Project

THE GOSPEL ACCORDING TO MARK

Author: 60-80 years, Greek, Traditions

Things to look for:

- #1 QUOTATIONS: JOHN OF THE TESTAMENT, KING OF THE JEWS
- #2 PEOPLE WHO ACCEPT JESUS: SON OF DAVID, NEW MOSES, GOD WITH US

1-8 WHO IS JESUS?

8-10 WHAT DOES IT MEAN FOR JESUS TO BE THE MESSIAH?

11-16 HOW JESUS BECOMES KING

Created by the Bible Project

THE GOSPEL ACCORDING TO JOHN

Author: 60-80 years, Greek, Traditions

Things to look for:

- #1 QUOTATIONS: JOHN OF THE TESTAMENT, KING OF THE JEWS
- #2 PEOPLE WHO ACCEPT JESUS: SON OF DAVID, NEW MOSES, GOD WITH US

1 INTRODUCTION

2-10 MIRACULOUS SIGNS & CONTROVERSIES

11-12 RAISING LAZARUS

13-17 JESUS' FINAL WORDS

18-20 JESUS' DEATH & RESURRECTION

21 EPILOGUE

Created by the Bible Project

Křesťanství

AUTHOR: 30-40 YEARS of ORAL TRADITION

EARLIEST TRADITION Matthew (SEE: 9: 1 & 10: 3)

THE GOSPEL ACCORDING TO MATTHEW

Things to look for

#1 LOOK UP OLD TESTAMENT QUOTATIONS (THERE ARE A LOT)

#2 LOOK CLOSELY AT THE PEOPLE WHO ACCEPT JESUS

IRRELIGIOUS & UNIMPORTANT + FAITH = TRANSFORMATION

1. MESSIAH FROM THE LINE OF DAVID

2. NEW MOSES

3. GOD WITH US

NEW MOSES

1-3 ABRAHAM ... DAVID ... JESUS

CONNECT JESUS TO OLD TESTAMENT

FULLFILL OLD TESTAMENT PROPHETIC PROMISES

IMMANUEL = GOD WITH US

1

2

3

4

5

BOOKS OF MOSES (TORAH)

MOSES | JESUS

- OUT OF EGYPT
- CROSS THE RED SEA
- WILDERNESS FOR 40 YEARS
- RECEIVES LAW FROM MOUNTAIN

JESUS > MOSES

- DELIVER FROM SLAVERY
- GIVE NEW DIVINE TEACHING
- SAVE FROM SIN
- INITIATE A NEW COVENANT

4-7 ANNOUNCE GOD'S KINGDOM

8-10 JESUS BRINGS KINGDOM INTO PEOPLE'S LIVES

11-13 RESPONSES TO JESUS

14-20 DIFFERENT EXPECTATIONS ABOUT THE MESSIAH

21-25 CLASH OF KINGDOMS

1

2

3

4

5

26-28 PASSOVER MEAL

NEW MEANING

RESCUE FROM...
- RESCUE FROM SLAVERY
- DEATH OF PASSOVER LAMB

RESCUE FROM...
- EVIL & SIN
- DEATH OF JESUS

PARABLES ABOUT THE KINGDOM

THE UPSIDE DOWN KINGDOM

SUFFERING SERVANT

VICTORIOUS! DEFEATS PAGANS!

GREAT COMMISSION

1

2

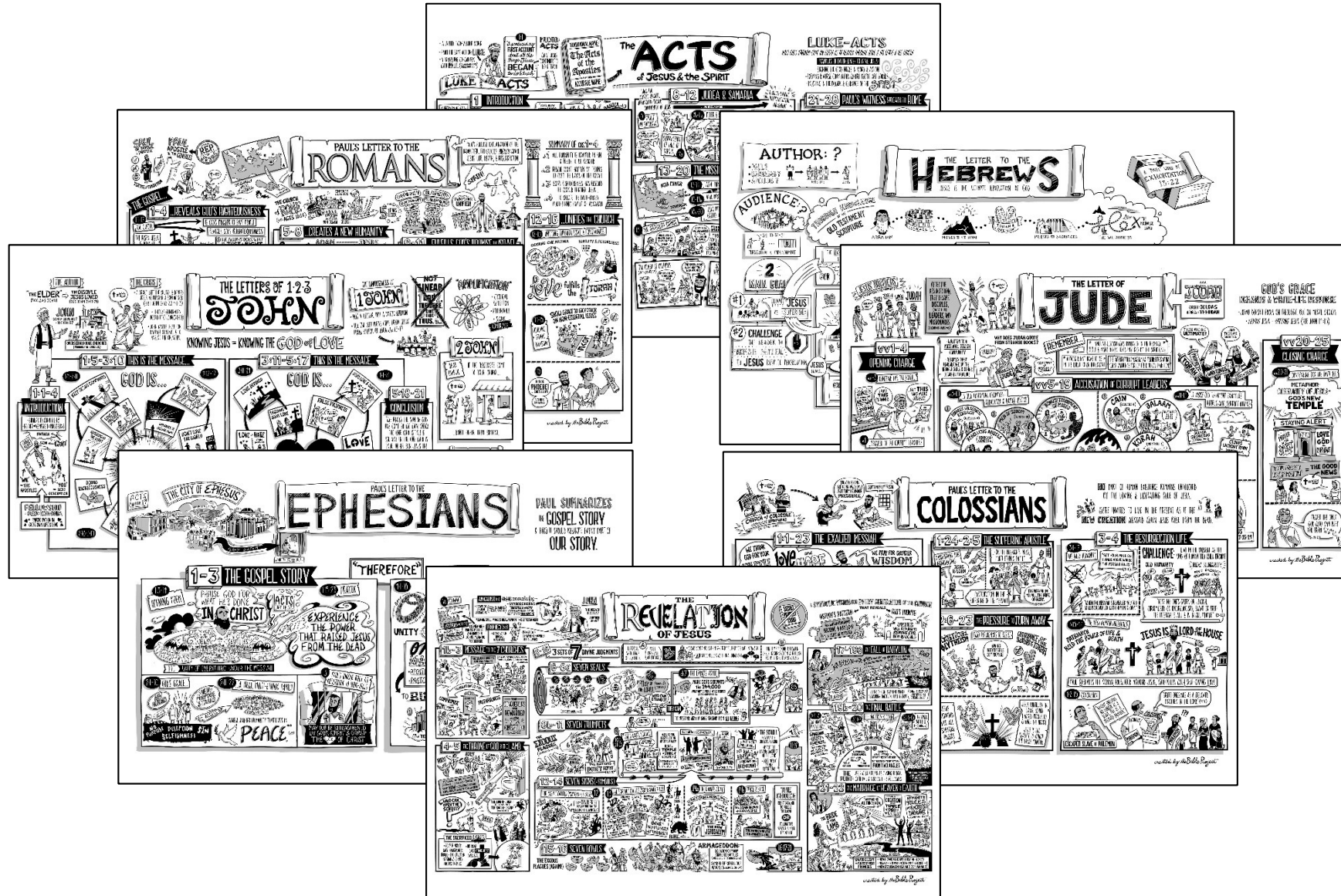
3

4

5

created by the Bible Project

Křesťanství

Křesťanství

1a OPENING
 APOCALYPSE (6:1) GREEK: αποκαλυψις
 • A TYPE OF JEWISH LITERATURE (EZEKIEL, DANIEL)
 • MEANINGFUL IMAGES DRAWN FROM THE OLD TESTAMENT
 • ITS MEANING FOR US MUST BE ANCHORED IN JOHN'S MEANING FOR THEM!
 • PROPHECY (1:3) = GOD'S WORD THROUGH A PROPHET
 • BRINGS OLD TESTAMENT PROPHECY TO ITS CLIMAX

JOHN
 THE BELIEVED DISCIPLE? ANOTHER JOHN?

THE REVELATION OF JESUS
 SECRET PROPHET CODE!

A SYMBOLIC VISION FOR EVERY GENERATION OF THE CHURCH THAT REVEALS GOD'S PROMISE
 HISTORY'S PATTERN: ALL HUMAN KINGDOMS BECOME BABYLON & MUST BE RESISTED
 GOD'S PROMISE: JESUS WILL RETURN TO REMOVE EVIL FROM HIS WORLD

1b-3 MESSAGE TO THE 7 CHURCHES
 THE SEVEN CHURCHES (AS EZECHIEL 4:1)
 EPHESUS, SMYRNA, PERSEPOLIS, THYATIRA, SARDEIS, PHILADELPHIA & LAODICEA
 PERSECUTION, APATHY, "TRIBUTATION" (2:9-10), IMMORALITY, COMPROMISE, FAITHFULNESS, THE CONQUERORS ARE REWARDED in the NEW CREATION (Rev. 21:2-22)

6-16 3 SETS OF 7 DIVINE JUDGMENTS
 LITERAL SEQUENCE OF EVENTS (A) (B) (C)
 PAST, PRESENT, OR FUTURE
 BOY VOICES
 • FIGURES CONTAINED WITHIN 7th TRUMPET, TRUMPETS WITHIN 7th SEAL
 • EACH SET CONCLUDES WITH FINAL JUDGMENT
 THE TIME PERIOD BETWEEN JESUS' RESURRECTION & RETURN FROM THREE PERSPECTIVES

6-8a SEVEN SEALS
 1. WAR (WAR, CONQUEST, Famine, DEATH)
 2. CONQUEST (WAR, CONQUEST, Famine, DEATH)
 3. Famine (WAR, CONQUEST, Famine, DEATH)
 4. DEATH (WAR, CONQUEST, Famine, DEATH)
 5. DEATH (WAR, CONQUEST, Famine, DEATH)
 6. DEATH (WAR, CONQUEST, Famine, DEATH)
 7. DEATH (WAR, CONQUEST, Famine, DEATH)
 THE DAY OF THE LORD! (ISAIAH 2:30-32)
 REST A LONGER!
 WHO CAN STAND?
 THEY CAN!
 THE MESSIANIC ARMY OF GOD'S KINGDOM FROM ALL NATIONS

ch7 THE LAMB'S ARMY
 MARK GOD'S SERVANTS: the 144,000 MILITARY CENSUS = 12 TRIBES (SEE NUMBERS 1)
 HEARS
 THE MESSIANIC ARMY OF GOD'S KINGDOM FROM ALL NATIONS

8b-11 SEVEN TRUMPETS
 THE LAMB'S SCROLL
 10-11:15
 1. THE SCROLL
 2. THE SCROLL
 3. THE SCROLL
 4. THE SCROLL
 5. THE SCROLL
 6. THE SCROLL
 7. THE SCROLL
 THE NATIONS DON'T REPENT (9:10-21)
 BUT RESOLVE THE COURSE
 TWO WITNESSES PROPHECY... & ARE KILLED...
 THE SCROLL REVEALS THE CHURCH'S MISSION: IMITATE THE LIVING SACRIFICE OF THE LAMB
 & THE NATIONS DO REPENT (11:13)
 THE SCROLL REVEALS THE CHURCH'S MISSION: IMITATE THE LIVING SACRIFICE OF THE LAMB
 & THE NATIONS DO REPENT (11:13)

4-5 THE THRONE OF GOD & THE LAMB
 HOLY!
 HOLY!
 MESSAGE OF THE PROPHECIES (ISAIAH 6:1-6, EZEKIEL 23, DANIEL 12)
 ABOUT HOW GOD'S KINGDOM WILL COME ON EARTH AS IT IS IN HEAVEN
 WHO CAN OPEN THE SCROLL?
 THE LION OF JUDAH! (GENESIS 29:10)
 THE ROOT OF DAVID! (ISAIAH 11:1)
 SEES
 THE SACRIFICED LAMB
 • GOD'S KINGDOM WAS INAUGURATED THROUGH THE CRUCIFIED MESSIAH (WHO DIED FOR HIS ENEMIES)
 • HIS DEATH WAS CONQUEST OVER EVIL

12-14 SEVEN SIGNS (SYMBOLS)
 THE COSMIC BATTLE (BASED ON GENESIS 3:15) 12
 THEY CONQUER THE DRAGON THROUGH THE BLOOD OF THE LAMB (12:11)
 NOT THE REAL ENEMY
 THE REAL ENEMY
 THE EARTHLY BATTLE (ON DANIEL 7:1-2) 13
 MILITARY POWER = 666 = ECONOMIC MACHINE
 BABELION
 KERA
 GRACE
 THE ETERNAL GOSPEL (14:6)
 THE NEW JERUSALEM
 THE GRAPE HARVEST = GODS PEOPLE
 THE GRAPE HARVEST = HUMANITY'S EVIL
 THE CHOICE
 RESIST BABYLON TO FOLLOW THE LAMB
 OR
 FOLLOW THE BEAST & SUFFER ITS DEFEAT

15-16 SEVEN BOWLS
 THE EXODUS PLAGUES (AGAIN!)
 1. BLOOD
 2. BLOOD
 3. BLOOD
 4. BLOOD
 5. BLOOD
 6. BLOOD
 7. BLOOD
 ARMAGEDDON: LOCATION OF MANY ISRAELITE BATTLES (JUDGES 5:19, 2 KINGS 23:29)
 SYMBOL OF REBELLIOUS NATIONS (EZEKIEL 38-39)

17-19a THE FALL OF BABYLON
 BABYLON = ROME'S MILITARY & ECONOMIC POWER
 ARCHETYPE OF HUMANITY'S REBELLION AGAINST GOD
 BLEND OF OLD TESTAMENT IMAGES (ISAIAH 13:23, 39-47, JEREMIAH 50-51, EZEKIEL 26-27)

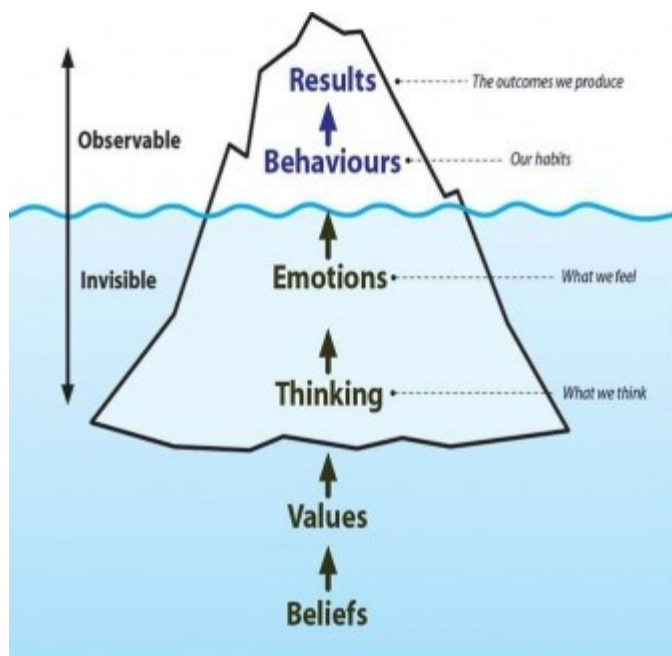
19b-20 THE FINAL BATTLE
 THE FINAL BATTLE I (ISAIAH 64:1-6)
 THE MARTYRS VINDICATED
 THE MARTYRS VINDICATED
 THE FINAL BATTLE II (EZEKIEL 39:1-7)
 LITERAL SEQUENCE
 1000 YEAR KINGDOM
 JESUS RETURN
 FINAL JUDGMENT
 THOUSAND YEARS = SYMBOL OF JESUS' PRESENT VICTORY
 TWO BATTLES = JESUS RETURN FROM TWO ANGLES
 THE POINT = WITH EVIL & VINDICATE HIS FOLLOWERS
 THE DRAGON, BABYLON & ALL WHO OPPOSE THEM ARE ETERNALLY QUANTINATED

21-22 THE MARRIAGE OF HEAVEN & EARTH
 THE BRIDE OF THE LAMB
 I AM MAKING ALL THINGS NEW (ISAIAH 43:27)
 ALL CREATION = GOD'S TEMPLE & THE LAMB
 HUMANITY RULES AS GOD'S IMAGE (GENESIS 1:26-28)
 KALEIDOSCOPE
 • OLD TESTAMENT PROMISES
 • NEW HEAVEN & EARTH (ISAIAH 65:17)
 • NEW GARDEN OF EDEN (GENESIS 2, EZEKIEL 47)
 • NEW JERUSALEM (ISAIAH 2, ZEPHANIAH 3)

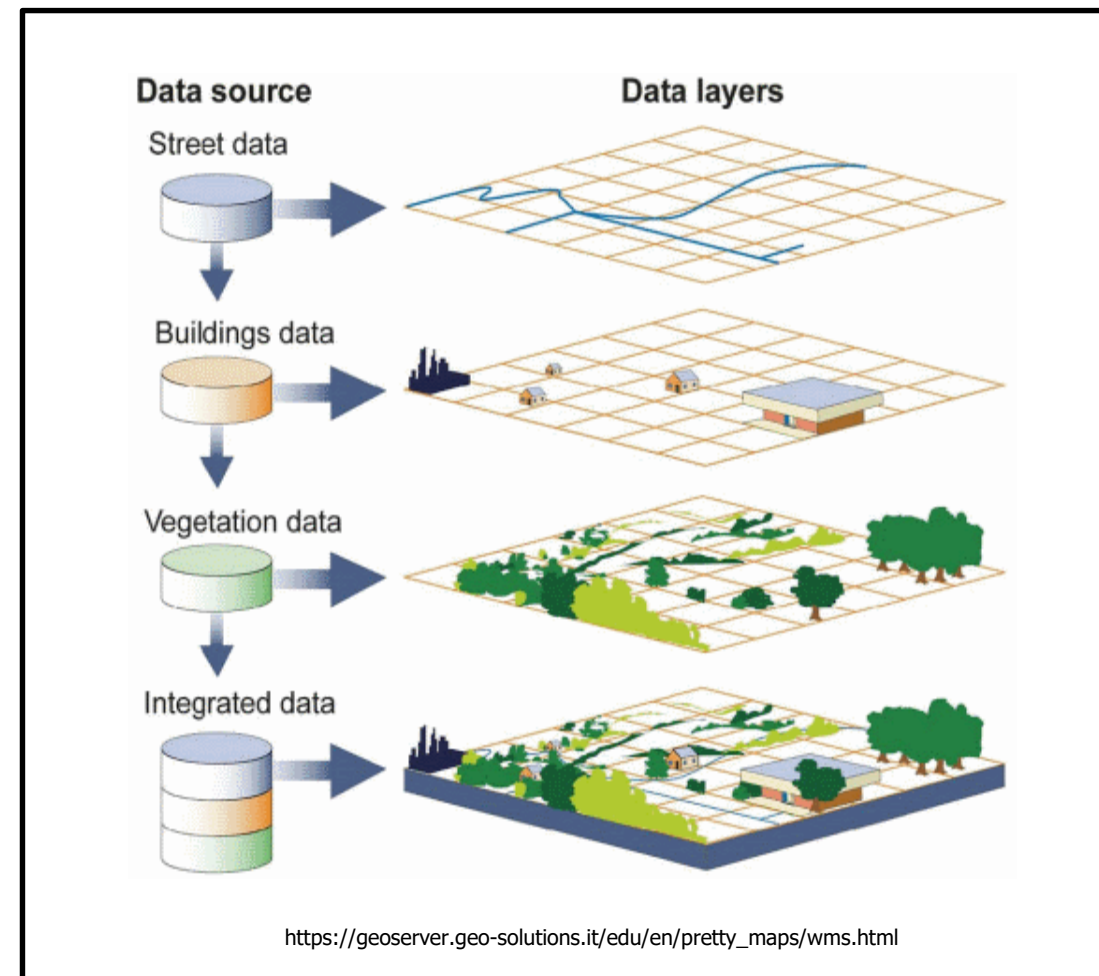
created by the Bible Project

Křesťanství

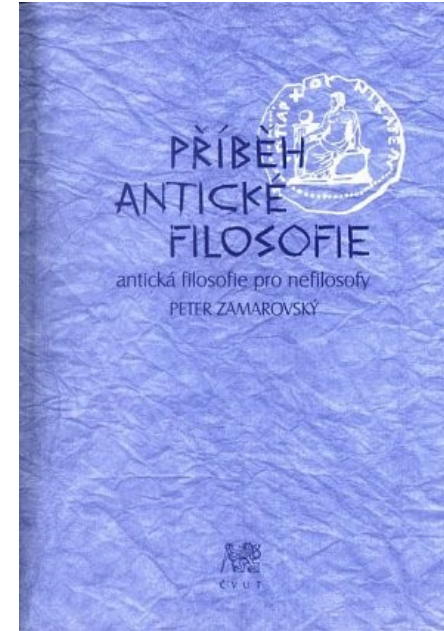
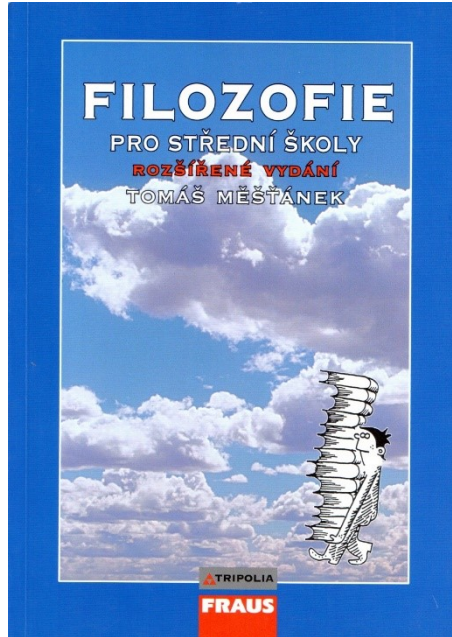
- ✓ Židovská tradice
- ✓ Řecká tradice
- ✓ (Římská tradice)

<http://www.coaching.net.nz/wp-content/uploads/2013/06/iceberg-for-blog-from-j-e1371521135440.jpg>

https://www.google.com/search?q=tomas+mestanek+filosofie&source=ms&btn=isch&a=X&ved=0ahUKEwjFuipgulbAhNWRYVAKHVhAQM0_AU-IDig&biw=1396&bih=657#imgrc=C015cuHC080BOM:

Read Scripture: Old Testament

Read Scripture: New Testament

<https://thebibleproject.com/>

https://www.google.com/search?biw=1396&bih=657&tbn=isch&sa=1&ei=pM6MXPrGGI-e1fAPp6m1-A8&q=pribeh+anticke+filosofie&oq=pribeh+anticke+filosofie&gs_l=img.3...126551.13442.1..134886...0.0.0.86.1723.24....2.1...1...1.gws-wizimg.....0j0i67j0i10j0i30j0i5i30j0i8i30.uXg6NmHqY2#imgrc=rirNmTeakgHBqM:

M U N I

M E D